

LIEPA – DARIAUS IR GIRĖNO MĖNUO ČIKAGOJE

Šių metų liepos 18 d. Čikagos Midway tarptautiniame oro uoste vyko iškilmingas S. Dariaus ir S. Girėno transatlantinio skrydžio 80-mečio metinių minėjimas ir parodos „Mes skrisime į Lietuvą“ („We shall fly to Lithuania“) atidarymas.

Amerikos lietuvius, Čikagos miesto pareigūnus, diplomatinio korpuso narius bei žiniasklaidos atstovus į renginį pakvietė LR Generalinis konsulas Čikagoje bei Čikagos aviacijos departamentas. Iškilminga šventė prasidėjo Lietuvos Respublikos valstybinės ir istorinės, JAV, Europos Sąjungos bei Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje kuopų vėliavų įnešimu bei valstybių himnais.

LR Generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas pasidžiaugė, kad siekiant trumpai pristatyti lakūnų gyvenimo ir darbų visumą tarptautinei bendruomenei pavyko į vieną ekspoziciją apjungti Kauno Vytauto Didžiojo karo muziejų ir Čikagos Balzeko lietuvių kultūros muziejų saugomus unikalius archyvinus dokumentus ir nuotraukas. Pristatydamas parodą generalinis konsulas kvietė „ne tik prisiminti ir didžiutis Lietuvos ir JAV didvyriais, bet ir išplėtoti jų inicijuotą aviacijos jungtį tarp JAV ir Lietuvos, ne tik didžiutis Stepono Dariaus į Lietuvą atvežto krepšinio laimėjimais, bet ir toliau populiarinti kitas

jo Lietuvoje pradėtas vystyti sporto šakas kaip, pavyzdžiui, beisbolą, ledo ritulį ar boksą“. Diplomato nuomone Dariaus ir Girėno transatlantinio bendradarbiavimo stiprinimo tąsą galime išvelgti ir veikloje kuri prisideda prie verslo bei pilietinių iniciatyvų tarp Europos ir JAV stiprinimo. „Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai metu pradėtos derybos tarp ES ir JAV dėl Laisvos prekybos ir investicijų susitarimo taip pat yra tarsi to, 1933 metais moderniomis priemonėmis siekto užmegzti, transatlantinio ryšio tąsą“ sakė Marijus Gudynas.

Vėliau kalbėjusi Čikagos komisarė ir Aviacijos departamento vadovė Rosemarie S. Andolino, savo kalboje didžiavosi lietuviais lakūnais, gyvenusiais ir garsiajam skrydžiui pasiruošusiais Čikagoje, priminė apie jų žygdarbio detales bei džiaugėsi, kad miesto oro uostuose deramai pagerbiamas jų atminimas. Renginio metu taip pat pasisakė Balzeko lietuvių kultūros muziejaus įkūrėjas ir prezidentas Stanley Balzekas, Jr, Čikagos miesto mero Rahm Emanuel sveikinimo laišką perskaitė jo atstovė, merijos Tarptautinių ryšių ir protokolo departamento direktorė Jenny Cizner, buvo perskaityta ir miesto Tarybos priimta rezoliucija, liepą skelbianti Dariaus ir Girėno mėnesiu Čikagoje.

Vėliau generalinis konsulas Marijus Gudynas įteikė

Midway tarptautiniame oro uoste, Čikagoje, S. Dariaus ir S. Girėno transatlantinio skrydžio 80-mečiui skirtą parodą atidarė Marijus Gudynas, LR generalinis konsulas Čikagoje, Čikagos komisarė ir Aviacijos departamento vadovė Rosemarie S. Andolino.

LR URM nuotr.

LR Užsienio reikalų ministro skirtą „Lietuvos diplomatinės žvaigždės“ komisarei Rosemarie S. Andolino už nuopelnus garsinant Lietuvos vardą. Čikagos miesto tarybos rezoliuciją, skelbiančią liepą Dariaus ir Girėno mėnesiu Čikagoje, iniciavusioms ir Lietuvos paveldą puoselėjančioms seniūnėms Lona Lane ir Tony Foulkes įteikti Lietuvos užsienio reikalų ministro Lino Linkevičiaus padėkos raštai ir vardinės Užsienio reikalų ministerijos dovanos. LR Susisiekimo ministerijos skirtus S. Dariaus ir S. Girėno medalius už nuopelnus Lietuvos civilinei aviacijai

generalinis konsulas įteikė Algimantui Bartkui bei John Richard Daraškai.

Iškilmingą renginį apvainikavo simbolinis kaspino perkirpimas atidarant S. Dariaus ir S. Girėno transatlantinio skrydžio 80-mečio metinių progą parengtą parodą. Projektas, kuris taip pat yra ir Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai renginių ciklo dalis, įgyvendintas bendradarbiaujant LR Generaliniam konsulatui Čikagoje, Vytauto Didžiojo karo muziejui ir Balzeko lietuvių kultūros muziejui, jį parėmė Lietuvos užsienio reikalų ministerija. Paroda „Mes skri-

sime į Lietuvą“ Midway oro uoste, kasmet aptarnaujančiame apie 20 milijonų keleivių, bus eksponuojama **iki rugpjūčio mėnesio vidurio**. Iš ten rugpjūčio 19 d. ji bus perkelta į vieną didžiausių pasaulio oro uostų – O'Hare tarptautinį oro uostą, aptarnaujantį virš 67 milijonų keleivių kiekvienais metais. Po to parodą planuojama pristatyti ir kituose Šiaurės Amerikos miestuose.

LR Generalinis konsulas nuoširdžiai dėkoja visiems prisidėjusiems prie iškilmingo renginio, pagerbiančio mūsų tautos didvyrių žygdarbį ir atminimą, surengimo ir įgyvendinimo. **LR URM inf.**

BENDRADARBIAVIMAS SU EK –
SĖKMINGAS PIRMININKAVIMO PAGRINDAS

Vilnius, liepos 5 d. Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė susitiko su oficialaus vizito į Lietuvą atvykusiu Europos Komisijos (EK) Pirmininku José Manueliu

Barroso. Dvišaliame susitikime aptarti pagrindiniai Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai prioritetai.

„Tam, kad teigiami pokyčiai vyktų greičiau, būtinas

glaudus Europos Komisijos ir Europos Sąjungos Tarybos, kuriai pirmininkauja Lietuva, bendradarbiavimas. Tik bendromis pastangomis galime pasiekti visus svarbiausius tikslus ir įgyvendinti reformas, kurių visiems šiuo metu labai reikia“, - sakė Prezidentė.

Šalies vadovė ir EK pirmininkas aptarė svarbiausius pirmininkaujančios Lietuvos darbus. Sutelktų visų ES institucijų pastangų pareikalaus derybos dėl daugiamečio 2014-2020 m. ES biudžeto įgyvendinimo programų. Lietuvos tikslas - kad visi susitarimai būtų pasiekti kaip galima greičiau, kad ES parama visas šalis pasiektų laiku.

Susitikime kalbėta apie saugios kaimynystės svarbą

ir pasirengimą vienam reikšmingiausių Lietuvos pirmininkavimo renginių - lapkričio mėnesį vyksiančiam Vilniaus viršūnių susitikimui. Tikimasi pasiekti svarbius sprendimus ir taip priartinti Rytų partnerystės šalių regioną prie ES.

Pasak Prezidentės, ranka rankon visos institucijos turi dirbti ir siekdamos ES finansiniam pastovumui ir ekonomikos augimui svarbių sprendimų. Turi būti kuriama bankų sąjunga ir įgyvendinamos svarbiausios ekonominės reformos.

Ekonominiam augimui skatinti būtina stiprinti ES vidaus rinką - reikalinga tolesnė pažanga kuriant vidaus energetikos ir skaitmeninę rinkas, stiprinant paslaugų sektorių. Tai sudarys geresnes sąlygas verslui ir palengvins administracinę naštą žmonėms.

www.president.lt

ESTIJOS ORO ERDVĖ
ĮSKRIDO RUSIJOS
KARO LĖKTUVAS

Į Estijos oro erdvę buvo įskridęs Rusijos oro pajėgų lėktuvas „Antonov An-26“, pranešė estų kariškiai.

Incidentas įvyko 12 val. 51 min. vietos laiku, liepos 19 d. naujienų agentūrai „Interfax“ sakė Estijos gynybinių pajėgų Generalinio štabo spaudos tarnyba.

Lėktuvas skrido iš Karaliaučiaus į Levašovą. Ties Vaindlo sala jis neteisėtai maždaug vieną jūrmylę įskrido į Estijos oro erdvę ir buvo ten apie minutę.

Pažeidimą užregistravo Estijos skrydžių kontrolės centras Emariuose.

Lėktuvo atsakiklis buvo išjungtas, nurodė Estijos kariškiai.

Rusija neigia pranešimus

LRT

Vilniaus universitete Lietuvos pirmininkavimo iškilmių atidaryme Europos Sąjungos prezidentas Herman Rompuy, Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė ir Europos Komisijos pirmininkas José Manuelis Barroso.

www.president.lt

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Dienraštis „Lietuvos rytas“ kasdien praneša apie Lietuvoje vykdomas žudynes ir kitus kraupius nusikaltimus. Lietuvoje už žmogaus nužudymą, išniekinimą teismas duoda 20 metų kalėjimo. Pilni kalėjimai nuteistųjų, iki gyvos galvos. Kiek sugadintų gyvenimų? Kodėl mokesčių mokėtojai turi išlaikyti išgamas? Žmonėmis jų vadinti negalima. Žmonės nebijo kalėjimo. Kuo tolyn, tuo mažiau verta žmogaus gyvybė. Žudo vaikus, motinas, tėvus... Jokios moralės. Ypač daug diskusijų portale lrytas sukėlė dainininkės Birutės Dambrauskaitės išpažintis, kad jai buvo atlikta 19 abortų. Tai sukrėtė skaitytojus. Tai straipsnis apie bliuzo karalienę, apsidėliojusią šampanu, kibiru rožių po kojomis ir 19 vaikų lavonėlių.

Prezidentė Dalia Grybauskaitė prašoma, kad Lietuva, pirmininkaudama ES Tarybai, telktų tarptautinę bendruomenę kovai už žmogaus teises Tibete. Apie tai kalbėta Seimo Europos biure per įvykusius pasitarimus. Tibeto vyriausybės tremtyje vadovas L.Sangay tvirtino, kad tibetiečius įkvėpia Lietuvos laisvės kova ir pasiektas rezultatas. Tibete vyksta pasipriešinimas Kinijos okupacijai.

Buvusio Rytų Vokietijos saugumo „Stasi“ muziejuje Berlyne atidaryta istorinė paroda „Smurto kronika: Lietuva 1939-1941“ lietuvių ir vokiečių kalbomis, skirta sovietinių trėmimų iš Lietuvos 72-osioms metinėms. Šią parodą parengė Genocido aukų muziejus Vilniuje ir lietuvių gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras.

Vilniaus rotušėje pagerbtas naujasis miesto vienuoliktasis garbės pilietis rašytojas Tomas Venclova. Jis — slavistas, kelių universitetų garbės daktaras, pelnęs ne vieną apdovanojimą už toleranciją, kultūrinę ir visuomeninę veiklą, kurios tikslas - vienyti tautas, nevengti neparankių klausimų ir juos spręsti. 75 metų T. Venclovos kūryba įtraukta į Lietuvos mokyklų programas.

Klaipėda pirmą kartą sulaukė prabangaus kruizinio laivo „Silver Whisper“, nes jo keleiviai naudoja didesniais patogumais nei 5 žvaigždučių viešbutyje, 190 metrų ilgio ir 25 metrų pločio laineris kelionę pradėjo Stokholme. Stovėjo Taline, Sankt Peterburge, Helsinkyje, Kopenhagoje ir Gdanske. Klaipėda - paskutinė stotis. Laive gali plaukti tik 382 žmonės, bet jie mėgaujasi prabanga. Laineris su restoranais, teatrais, koncertų ir lošimų salėmis, parduotuvėmis, vandens centrais. Keleivius aptarnauja 295 įgulos nariai. Už 9 dienų kelionę reikia daugiau negu 10 tūkst. litų. Į Klaipėdą atplaukė 360 žmonių iš Anglijos, Vokietijos, Australijos ir kitų šalių. Ekskursijų autobusai juos vežė į Palangą, Kuršių neriją, daugelis liko Klaipėdoje.

Netoli Klaipėdos, Danės upės pakrantėje, archeologai mano aptikę senovines kuršių pilies ir gyvenvietes, kuri buvo iki Vokiečių ordinui įkuriant Klaipėdą, liekanas. Atradimą specialistai vadina netikėtumu. Vietos, kur XI-XIII galėjo stovėti istoriniuose šaltiniuose ne kartą minima kuršių pilis Poys, ieškota nuo XIX a. pabaigos. Gyvenvietę atradęs archeologas sako, kad mokslininkai tiesiog ieškojo ne ten, - pilį kuršiai buvo pasistatę ne aukštai, o žemoje pelkėtoje vietoje. Istoriniuose šaltiniuose minimos dar kelios dešimtys kuršių gyvenviečių, kurių aptikti mokslininkams iki šiol nepavyko.

Vilniaus apygardos teismas liepos 18 d. nagrinėjo bylą, kurioje šešiolikmetis kaltinamas žiauriai užmušęs vienkiemio šeimininką. Bylos duomenimis, senuką kartu mušė ir dar jaunesni paaugliai, bet dėl mažametystės jiems nereikėjo stoti prieš teismą. Vilniaus apygardos teismas ėmėsi žmogžudystės bylos, kurioje kaltinamasis – vos šešiolikos vaikinai. Bylos duomenimis, jis ir du, dar jaunesni berniukai pagaliais mirtinai uždaužė vienkiemyje gyvenantį senuką. Į teisiamųjų suolą sėdo tik vienas įtariamųjų, nes prieš kitus teisėsauga bėgė – jie mažamečiai. Pagal įstatymą nepilnamečiui daugiausiai gali būti skiriama 10-ies metų nelaisvės bausmė. Visi įtariami vaikai gyvena Eišiškėse. Vilniaus rajono pareigūnams jie yra žinomi, nes ne kartą yra įkliuvę dėl vagysčių ir chuliganizmo.

Vienas iš Vilniuje posėdžiaujančios Europos ir Lotynų Amerikos šalių Parlamentinės Asamblėjos (EUROLAT) pirmininkų, atstovaujantis Lotynų Amerikos šalims, Leonel Vasquez Bucaro teigia buvęs nustebintas, kai sužinojo, jog Lietuvoje vidutinė alga tesiekia 500 eurų (apie 2 tūkst. litų). „Tai, kas mane nustebino būnant čia, Lietuvoje, yra vidutinis atlyginimas, kuris siekia apie 500 eurų. Man kyla klausimas, ar iš tiesų galite išgyventi su tokiu atlyginimu, ypač krizės laikotarpiu“, – per spaudos konferenciją Seime sakė jis. Iš Salvadoro kilęs politikas teigia, kad svarbiausias Lietuvos turtas – išsilavinę žmonės.

Vykstant teisiniams ginčams bei „Chevron“ paprašius daugiau laiko susipažinti su įstatymų pataisomis, Aplinkos ministerijos komisija liepos 19 d. atidėjo sprendimą dėl JAV energetikos bendrovės „Chevron“ paskelbimo skalūnų žvalgybos ir gavybos konkurso laimėtoja.

ELTA, LRT

JAV Senatas 68 balsais prieš 32 patvirtino imigracijos sistemos peržiūrą dėl vienuolikos milijonų ne teisėtai gyvenančių imigrantų. Iš kairės: senatoriai John McCain, Charles E. Schumer, Lindsey Graham ir Robert Menendez pasisakė už tinkamą įstatymo paruošimą leisti gyventi tiems žmonėms. Atstovų rūmai pažadėjo paruošti savo įstatymo projektą, kuris turi būti suderintas su Senato projektu. **TNYT**

EGIPTAS PO PERVERSMO

Egipto nacionalinio gelbėjimo frontas, pagrindinė prezidento Mohamed Mursi nuvertimą palaikiusi koalicija, liepos 16 d. pasmerkė dekretą, suteikiantį naujam laikinajam prezidentui dideles galias ir nustatantį naujų rinkimų kalendorių.

Koalicija, kuriai vadovavo Mohamed El Baradei, kol jis buvo paskirtas viceprezidentu naujoje vyriausybėje, skundžiasi, kad su ja buvo nepakankamai tariamasi, prieš paskelbiant tą dokumentą.

Anksčiau visuomeninis judėjimas „Tamarod“, organizavęs masinius protestus, kurie galiausiai nulėmė M.Mursi nušalinimą, taip pat skundėsi, kad su juo nebuvo tariamasi dėl pereinamojo laikotarpio plano.

Egipte liepos 17 d. buvo paskirtas naujas prokuroras po to, kai atsistatydino prieštarin-

gai vertinamas jo pirmtakas, pranešė šaltinis teisėsaugoje.

A.M.Mahmud, kuris daug metų dirbo prokuroru valdant buvusiam diktatoriui Hosni Mubarak, lapkritį atleido dabar taip pat jau nušalintas prezidentas MohamedaMursi - dekretu, pagal kurį islamiškų jėgų iškeltas valstybės vadovas taip pat prisiskyrė sau didžiulius įgaliojimus. Vėliau šis dekretas buvo atšauktas, spaudžiant protestuotojams, tačiau juo pagrindu priimtus sprendimus gynė šalies konstitucija, kuri buvo priimta gruodžio mėnesį.

Kariškių nušalintas Egipto prezidentas Mohamedas Mursi yra „saugioje vietoje“, vienas URM atstovas sakė žurnalistams, pridūręs, kad jokie kaltinimai jam dar nepateikti.

Egipto prokuratūra nurodė suimti Musulmonų brolijos vadovą Mohamedą Badie,

kuris kaltinamas kurstęs smurtą per demonstraciją prieš Respublikos gvardijos būstinės Kaire, kur žuvo 55 žmonės, pranešė valstybinė naujienų agentūra **MENA**.

Tūkstančiai Brolijos šalininkų tebebudi prie mečetės Kairo šiaurės rytiniame rajone, reikalaudami, kad būtų grąžintas į postą prezidentas Mohamed Mursi, nuverstas kariškių.

Saudo Arabija paskelbė suteiksianti Egiptui ekonominės pagalbos už 5 mlrd. JAV dolerių - konservatyvi karalystė tai pranešė praėjus vos šešioms dienoms po to, kai tos šalies armija nuvertė islamiškų pažiūrų prezidentą Mohamed Mursi. Pagalbą, kurią nusprendė suteikti Saudo Arabijos karalius Abdullah, sudarys 2 mlrd. dol. beprocentis depozitas Egipto centriniam banke, 1 mlrd. dol. tiesioginė finansinė parama ir 2 mlrd. dol. vertės parama naftos

IZRAELIO PREZIDENTAS KREIPĖSI Į ES

Izraelio prezidentas Shimon Peres liepos 18 d. paragino Europos Sąjungą (ES) kol kas sustabdyti sprendimą dėl suvaržymų žydų nausėdijų finansavimui, palestiniečiams ir izraeliečiams mėginant atnaujinti taikos derybas.

„Ateinančios dienos yra

kritinės, - sakoma jo kanceliarijos pranešime. - Palūkėkite su savo sprendimu; suteikite pirmenybę taikai.”

Kaip anksčiau pranešė Izraelio žiniasklaida, kad turi būti paskelbta direktyva, įsigaliosianti nuo 2014 metų, kuria ES narėms bus draudžiama finansuoti Izraelio gyvenvietes okupuotose te-

ritorijose ar turėti su jomis komercinių reikalų.

Pagal šią ES direktyvą, kuria 28 bloko narėms bus uždrausta turėti komercinių reikalų su žydų nausėdijomis okupuotose teritorijose, reikalaujama visuose pasirašomuose dokumentuose aiškiai atskirti Izraelį ir teritorijas, kurias jis okupavo per 1967 metų Artimųjų Rytų karą, - Golano aukštumas, Vakarų krantą, kuriame yra ir Rytų Jeruzalė.

ES atstovas David Kriss **AFP** sakė: „Tai gairės dėl Izraelio darinių ir jų veiklos teritorijose, kurias Izraelis okupuoja nuo 1967 metų birželio, tinkamumo dotacijoms, prizams ir finansiniams instrumentams, kuriuos finansuoja ES, nuo 2014 metų”.

„Joje atskiriamas Izraelis ir dariniai Vakarų Krante, Rytų Jeruzalėje, Gazos Ruožė ir Golano aukštomose”, - pridūrė jis.

ELTA

JAV Valstybės sekretorius John Kerry pastaruoju metu ne kartą tarėsi su Izraelio premjeru Benjamin Netanyahu (kairėje) ir palestiniečiu vadovu Mahmoud Abbas taikos klausimais, tačiau nieko gero nepasiekė.

AP

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor
2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

Gediminas Markevičius, maketavimas

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

PIRMĄ KARTĄ LIETUVOS ISTORIJOJE

Po 9 metų nuo įstojimo į Europos Sąjungą Lietuva pradėjo pirmininkauti jos Tarybai. Lietuvai tai dideles reikšmės įvykis.

Jau pirmą dieną Lietuvai pradėjus vadovauti iškilo užsienio politikos klausimas — tai Europos Sąjungos ir JAV santykiai ryšium su faktais, kad JAV žvalgyba renka žinias Europos Sąjungos atstovybėse. Vokiečių žurnalas „Der Spiegel“ paskelbė, kad JAV slaptosios tarnybos Europos Sąjungos atstovybėje įrengė pasiklausymo aparatūrą ir klausėsi ten vykstančių pokalbių, rinko ES diplomatų elektroninio pašto žinutes. Tas pats buvo daroma ir ES įstaigoje Jungtinėse Tautose bei Bendrijos būstinėje Briuselyje. E.Snowden pateiktas dokumentas patvirtino, kad JAV tarnybos klausėsi ES būstinės Briuselyje telefoninių pokalbių. Europos Parlamento pirmininkas Martin Schulz pareikalavo iš JAV išsamios informacijos. Lietuvai tenka derinti ES ir JAV nemalonus reikalus. Europiečiai negali suprasti, kodėl Amerikai reikia šnipinėti draugus.

Malonu skaityti, kad pirmą kartą Lietuvos istorijoje Seimo rūmuose posėdžiaujančios Europos Parlamento, Lotynų Amerikos ir Karibų jūros regiono šalių parlamentinės asamblėjos atstovai neslepia susižavėjimo Lietuva. „Mes, būdami Lietuvoje, turime didžiulę galimybę pamatyti, kokia jauna, dinamiška šalimi tapo Lietuva. Esate susižavėjimo verta šalimi. Mums tai yra maloni patirtis“, - spaudos konferencijoje Seime sakė Europos Parlamento, Lotynų Amerikos ir Karibų regiono šalių asamblėjos pirmininkas Leonel Vasquez Bucaro. Renginyje dalyvauja 120 dalyvių iš 50 šalių.

Lietuvos pirmininkavimas ES Tarybai prasidėjo principų pristatymu Europos Parlamentui Strasbūre ir Europos Komisijos vizitu Vilniuje. Liepos 5-ąją pirmą kartą lankėsi visi Europos Komisijos nariai. Suplanuota 200 renginių Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai metu. Dalyvaus valstybių vyriausybių vadovai, daugiau nei 800 ministrų, apie 10 tūkst. delegacijų narių, per 1,500 žurnalistų. Vienas svarbiausių Lietuvos pirmininkavimo renginių - lapkričio mėnesį vyksiantis Rytų partnerystės vadovų susitikimas Vilniuje.

Seimo opozicijos vadovas Andrius Kubilius spaudos konferencijoje teigė: „Prieš 23 metus Lietuva tik vadavosi iš paskutinės Europos imperijos griuvėsių, o dabar jau ėmėsi tai tikros europietiškos atsakomybės.“ Jo teigimu, Lietuvos pirmininkavimas yra reikšmingas signalas mūsų rytų kaimynams, pirmiausia - ukrainiečiams, moldavams, pietų Kaukazo valstybėms ir artimiausiems kaimynams - baltarusiams. „Mes visi ne mažiau kaip 50 metų kentėjome tą pačią nelaisvę sovietinėje imperijoje. Mums pasisekė labiau - jau esame ir NATO nariai. Esame pirmieji, kurie išsivadavome iš sovietinės imperijos ir imamės pirmininkauti ES.“ A. Kubilius sakė, kad svarbiausias Lietuvos pirmininkavimo uždavinys - Rytų kaimynystės susitikimo sėkmė, pasirašant sutartis su kaimynėmis, ypač su Ukraina. „Galima daug kalbėti, kokia bloga Ukrainos valdžia, bet žinau viena -jei Vilniaus susitikime sutartys su Ukraina nebus pasirašytos - Kremlius džiugaus tai laikydamas savo sėkme išlaikant Ukrainą savo įtakoje.“

ISTORIJA, SKIRTA ŽEMAIČIŲ KRIKŠTO 600 METŲ SUKAKČIAI

Gegužės 24 d., 15 val. Lietuvos nacionaliniame muziejuje atidaryta paroda „Žemaičių vyskupijos istorija“, skirta Žemaičių Krikšto 600 metų sukakčiai paminėti. Paroda veiks iki spalio 27 d.

Parodoje pristatoma Žemaičių vyskupijos istorija nuo jos įkūrimo 1417 m. iki 1926 m., kai buvo įsteigta Lietuvos bažnytinė provincija ir didžiąją buvusios vyskupijos teritorijos dalį apėmė įkurta Telšių vyskupija.

Parodoje eksponuojamas vienas ankstyviausių išlikusių Žemaičių vyskupijos pergamentų – **Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytauto raštas, kuriuo jis žemaičių vyskupui ir kapitulai užrašo žemes, ežerus ir kaimus.** Ankstyvąją visuomenės krikščionėjimo istoriją liudija simbolinė liūto skulptūra, pirmą kartą visuomenei rodomi archeologiniai radiniai iš buvusios Žemaičių vyskupijos katedros Varniuose. Žemaičių vyskupų pastangomis išleisti katekizmai ir giesmynai, vyskupų bibliotekose buvusios knygos, skirtingų laikotarpių krikštyklos atskleidžia žemaičių christianizacijos procesą.

Pirmą kartą rodoma visa 40-ies Žemaičių vyskupų portretų galerija – geriausiai Lietuvoje išlikęs portretų rinkinys, popiežių bulės, fundacijų aktai. Vyskupijos ribų kaitą ir parapijų tinklo raidą iliustruoja žemėlapiai ir XIX–XX a. pradžioje fiksuoti bažnyčių vaizdai. Svarbi parodos eksponatų grupė – aukštųjų dvasininkų insignijos: vyskupų pastoralai, pektoralai, vyskupo Motiejaus Valančiaus žiedas, kanau-ninkų kryžiai. Įspūdingas 1900 m. Prancūzijoje, Lione, išaustas iškilmingas liturginių drabužių komplektas. Detaliau su parodos tematika bus galima susipažinti planuojamoje išleisti parodos knygoje.

STEBINA LIETUVIŲ DRĄSA

Vilnius, liepos 18 d. (ELTA). Vilniuje viešinti Tarptautinio valiutos fondo (TVF) vadovė nesiryžta vertinti, ar Lietuva gerai pasielgė prispaudus krizei nesiskolinusi iš TVF, tačiau pabrėžė, kad ji žavisi lietuvių drąsa ir pasiryžimu iš krizės išlipti patiems

ES ir Rytų Partnerystės valstybių vadovų pasitarimas vyks lapkričio 28-19 dienomis. Jame laukiama ES vadovų ir Rytų Partnerystės valstybių vadovų. Tai bus pats svarbiausias Lietuvos pirmininkavimo klausimas. Lietuva pirmininkavimą 2014 m. sausio 1-ąją perduos Graikijai.

S. Tūbėnas

Žemaičių vyskupijos istorinė raida

1387 m. Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje įvedus krikščionybę, žemaičiai liko vienintelė Europoje pagoniška sala. Kryžiuočių ordinas, kuriam Žemaitija tuomet priklausė, nieko žemaičių evangelizacijos ir christianizacijos labui nenuveikė. Po triuškinamos 1410 m. lietuvių ir lenkų pergalės Žalgirio mūšyje prieš Kryžiuočių ordiną Lietuvos valdovai Jogaila ir Vytautas 1413–1417 m. ėmėsi žemaičių krikšto.

1414 m. Konstanco Bažnyčios susirinkime Lvovo arkivyskupas Jonas ir Vilniaus vyskupas Petras buvo įgalioti įsteigti Žemaičių vyskupiją ir paskirti jai vyskupą. Vyskupijos centru buvo pasirinkti Medininkai (dabar Varniai) ir pirmaisiais savo gyvavimo šimtmečiais ji buvo vadinama Medininkų vyskupija. Pirmuoju Žemaičių vyskupu 1417 m. spalio 24 d. Trakuose paskirtas Motiejus I, gerai mokėjęs lietuvių kalbą. Prieš 600 metų įvykęs Žemaičių krikštas buvo svarbus ne tik Lietuvai, bet ir visai Europai – juo buvo užbaigtas žemyno christianizacijos procesas.

Krikščionybė Žemaitijoje įsitvirtino pamažu: XV–XVI a. dar buvo retas parapijų tinklas, tikinčiųjų sielovada rūpinosi nedidelis skaičius dvasininkų. XVI a. pradžioje visą krikščioniškąją Europą sukrėtęs Vakarų Bažnyčios skilimas Lietuvą pasiekė šeštajame dešimtmetyje. Didelės Žemaitijos diduomenės dalies perėjimas į protestantizmą drauge su savo valdiniais nulėmė parapinių katalikiškų bažnyčių nykimą ir visos sielovados struktūros krizę. Tačiau Katalikų Bažnyčia atsilaikė ir sėkmingai atsinaujino iš vidaus.

Sistemiškai pradėti lavinti ir ugdyti kunigai prie Varnių katedros XVII a. pradžioje įsteigtoje seminarijoje.

be išorės pagalbos.

Vilniaus universitete prie vieno stalo diskutuoti apie Lietuvos ir pasaulio ekonomikos tendencijas susėdo Tarptautinio valiutos fondo (TVF) vadovė Ch. Lagarde, Europos centrinio banko (ECB) vykdomosios valdybos narys Jorg Asmussen, Lietuvos banko valdybos pirmininkas

Veiklių ganytojų ir jų asmeninio pavyzdžio dėka – vyskupų Merkelio Giedraičio, Stanislovo Kiškos, Jurgio Tiškevičiaus – katalikiškoji reforma davė savo vaisių. Prie maldingumo tradicijų puoselėjimo prisidėjo XVII a. pirmoje pusėje Žemaitijoje sparčiai pradėję kurtis vienuolynai: pranciškonai observantai (bernardinai), dominikonai, karmelitai. Iki XVIII a. įsikūrė rokitai, pijorai, bazilijonai ir benediktinai. Bėgant amžiams ryškiais pasauliečių religinio gyvenimo ženklais tapo dalyvavimas brolių veikloje, atlaidų praktikos plitimas, piligriminės kelionės į šventąsias vietas, šventųjų atvaizdų ir relikvijų gerbimas, pamaldumas kenčiančiam Kristui ir jo Motinai.

Carinės okupacijos metais Katalikų Bažnyčiai prasidėjo sudėtingas išbandymų laikotarpis. Po žiauraus 1863 m. sukilimo nuslopinimo carinė valdžia nuožmiai kišosi į vidinį Bažnyčios gyvenimą: perkėlė vyskupijos centrą kartu su kunigų seminarija iš Varnių į Kauną, pagal gubernijų ribas pakeitė vyskupijos administracinės ribas, uždarė dalį vienuolynų, draudė statyti naujas ir remontuoti bažnyčias. Dar vyskupo Merkelio Giedraičio pradėtus darbus, siekiant skleisti tikėjimą prie Bažnyčios priartinant lietuviškąją kultūrą ir kalbą, XIX a. antroje pusėje aktyviai tęsė **vyskupas Motiejus Valančius. Jis rūpinosi katalikybės ir lietuviškos savimonės ugdymu, propagavo blaivybę.** Uždraudus lietuvišką spaudą, organizavo lietuviškų knygų spausdinimą Mažojoje Lietuvoje ir jų platinimą, steigė lietuviškas parapines mokyklas. Vyskupo M. Valančiaus ir kitų dvasininkų darbu buvo dedami pamatai Lietuvos valstybės atkūrimui 1918 metais.

Lietuvos nacionalinio muziejaus inf.

Vitas Vasiliauskas ir finansų ministras Rimantas Šadžius. Pusantros valandos trukusioje diskusijoje apie Europos integraciją ir ekonomikos ateitį buvo aptartos ekonomikai grasinančios rizikos ir galimybės.

Į įtakingiausių pasaulio moterų dešimtuką patenkanti Ch. Lagarde įspėjo, kad tiek pasauliui, tiek Europai vis dar grasina tos pačios rizikos kaip prieš paskutinę krizę. Ypatinga dėmesį viešnia atkreipė į sulėtėjusį augimą Europoje bei problemas euro zonos šalyse.

„Norėčiau tikrai pagirti
(Nukelta į 4 psl.)

V. USPASKICHAS PABĖGO Į RUSIJĄ IŠKEIKĖS JĮ „PALYDĖJUSIUS“ TAUTININKUS

Ankstų liepos 13 d. rytą Darbo partijos „juodosios buhalterijos“ byloje nuteistas 4-iems metams kalėti Darbo partijos (DP) pirmininkas Viktoras Uspaskichas, kuriam bausmės vykdymas atidėtas iki nuosprendžio įsiteisėjimo, iš Vilniaus oro uosto išskrido į savo gimtinę Rusiją. Oro uoste V.Uspaskicha pasitiko Tautininkų sąjungos nariai.

Liepos 12 d. iš žiniasklaidos sužinojus, kad nelaukdamas teismo sprendimo įsigaliojimo DP vadovas V.Uspaskichas ketina skristi į Rusiją Tautininkų Sąjunga nusiuntė pareiškimą visoms atsakingoms institucijoms ragindama jas neišleisti šio piliečio iš Lietuvos teritorijos, kol jis neatliks jam teismo skirtos bausmės – 4 metų kalėjimo. Tautininkai taip pat išplatino pranešimą žiniasklaidai ragindami visus pilietišškai nusiteikusius Lietuvos žmones liepos 13 d. 3 valandą nakties rinktis Vilniaus Oro uoste, kad būtų atkreiptas pareigūnų dėmesys į „nusikaltėlio bandymą pabėgti į užsienį“.

Generalinei prokuratūrai, Valstybės sienos apsaugos tarnybai ir Vidaus reikalų ministerijai adresuotame Tautininkų Sąjungos pareiškime rašoma:

„Atkreiptinas dėmesys, kad ši byla yra rezonansinė ir ypač aktuali visuomenei. Teisme ji buvo nagrinėjama penkis metus, **V. Uspaskich jau slapstėsi Rusijoje**, vengė dalyvauti teismuose ir apklausose pro-

Tautininkai ir besikeikiantis V.Uspaskichas. *K.Čachovskio nuotr.*

kuratūroje. Todėl reikalaujame sustabdyti jo išvykimą, kuriuo galimai siekiama išvengti baudžiamosios atsakomybės, pasislėpti nuo Lietuvos teisėsaugos“.

Liepos 13 d., 3 valandą nakties su plakatais ir tautininkų vėliava tautininkai keturiais automobiliais atvyko į Vilniaus oro uostą susitikti su išvykstančiu V.Uspackichu. Tautininkai pasidalino į dvi grupes. Viena grupė budėjo bendroje laukimo salėje, o kita laukė išvykstančiojo prie įėjimo į „VIP salę“.

Pamačiusi tautininkų ryžtą netrukus pasirodė policija, atvykusi net keturiais ekipažais ir vienu policijos autobusiuku. Vienas policijos pareigūnas priėjo prie tautininkų ir pasikvietęs į šalį TS vicepirmininką Julijų Panką ir davė pastarajam suprasti, kad policijos pareigūnams duotas nurodymas užtikrinti nekliudoma V.Uspaskicho išvykimą.

Pačioje registracijos pabai- goje, apie penktą valandą paga-

liau pasirodė ir pats nuteistasis. Apie V.Uspaskicho atvykimą jie suprato iš pasikeitusio policininkų elgesio.

„Pareigūnai staiga pasitempė ir pirma jo išskubėjo į laukimo salę apginti V.Uspackichą nuo susirinkusių tautininkų. V.Uspackychas atrodė pavargęs ir prastos nuotaikos. Į bilieto kainą buvo pamiršta įtraukti bagažo gabenimą. Teko eiti papildomai sumokėti. Praeidamas pro tautininkus V.Uspackychas iš pradžių apsidžiaugė, pamaneš, kad jį pasitinka Darbo partijos gerbėjai, tačiau supratęs, kad tai tautininkai, kurie atskleidę didžiulius Darbo partijos klaidojimus rinkimų į Seimą metu, privertė keliose apygardose surengti papildomus rinkimus, kuriuose jo statytiniai pralaimėjo, V.Uspackichas įsiuto. Jis ėmė necenzūriškai plūstis ir pažadėjo, sugrįžęs iš Rusijos, padaryti viską, kad tautininkų neliktų Lietuvoje“, – sakė išvyką filmavęs TS Tarybos narys Ričardas Garuolis. *alkas.lt*

„MISIJA SIBIRAS'13“ EKSPEDICIJA IŠLYDĖTA Į TIUMENĖS SRITĮ

Š.m. liepos 17 d., trečiadienį, Pasaulio lietuvių vienybės dieną, iš Vilniaus geležinkelio stoties pajudėjo traukinys su dvyliktosios jaunimo ekspedicijos „Misija Sibiras'13“ komanda. Nuotraukoje europarlamentarė Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Krašto apsaugos ministras Juozas Olekas, europarlamentaras Vytautas Landsbergis ir užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius išlydint dvyliktosios jaunimo ekspedicijos „Misija Sibiras'13“ komandą. *ELTA*

Vilnius, liepos 17 d. (ELTA). Pasaulio lietuvių vienybės dieną, trečiadienį, iš Vilniaus geležinkelio stoties pajudėjo traukinys su dvyliktosios jaunimo ekspedicijos „Misija Sibiras'13“

komanda.

Prieš pajudant traukiniui Vilnius-Maskva „Misija Sibiras'13“ dalyvius išlydėjo ir sklandžios kelionės jiems palinkėjo politikai, tremtinių, visuomeninių organizacijų

atstovai, projekto rėmėjai ir draugai, ankstesnių ekspedicijų dalyviai.

Šių metų ekspedicijos tikslas - Tiumenės srityje sutvarkyti sparčiai nuo žemės paviršiaus nykstančias lietuvių tremtinių amžino poilsio vietas, aplankyti čia tebegyvenančius tautiečius.

Dvi savaites truksiančioje didžiulės ištvermės ir sunkių išbandymų kupinoje misijoje Tiumenės srityje išlikusius lietuvių tremties ir kalinimo vietų atminties ženklus lankys ir tvarkys 16 jaunų žmonių komanda, vedama keliautojo Gintauto Aleknos.

Vakarų Sibire esančioje Tiumenės srityje pastarąjį kartą lietuvių ekspedicija lankėsi prieš daugiau kaip dešimtmetį. Nuo to laiko niekieno nelankomos tremtinių amžino poilsio vietos itin sparčiai nyksta nuo žemės paviršiaus. Lietuvių kapinaitės išliko tik taigos glūdumoje, pamiškėse ir vietomis atvirose laukymėse, tad jas lankysiančiai „Misija Sibiras'13“ komandai keliaimi ypač dideli tikslai.

(Atkelta iš 3 psl.) STEBINA LIETUVIŲ...

ministrą pirmininką Andrių Kubilių, kuris yra tarp klausytojų, už tai, ką jis padarė 2009-aisiais. Dabar žvelgdami atgal į praeitį ir matydami tuos skaičius ir tai, kas buvo pasiekta, iš tikrųjų matome išpūdingus skaičius. Tuometė Vyriausybė, bankų institucija ir visi, kas dalyvavo tame procese, taip pat Lietuvos žmonės pademonstravo didžiulę drąsą”, - naujienų agentūra ELTA cituoja TVF vadovę.

Taip pat TVF vadovė teigė matanti ir „naujas rizikas kylančias horizonte”. Pasak jos, šios rizikos kyla iš iki šiol sparčiai augusių besivystančių šalių. TVF vadovei nerimą kelia sulėtėjęs augimas, pavyzdžiui, Brazilijoje ar Rusijoje. Ch. Lagarde teigė, kad iki šiol greitai augančių šalių ekonomikų spurtas ir toliau praras pagreitį.

Šviesesnę ateitį pasaulio ekonomikoje prancūzė mato tik ėmusis tam tikrų veiksmų. Pavyzdžiui, Indijai būtina koncentruotis į infrastruktūros investicijas, Kinijai – persiorientuoti iš masinės gamybos į vartojimo nulemtą augimą.

Paklausta apie Lietuvos atsisakymą krizės metu skolintis iš TVF, Ch. Lagarde tiesaus atsakymo, ar Lietuva pasielgė teisingai ar ne, nedavė. „Tai, kas buvo padaryta po krizės, stulbina. Buvo įdėtos didžiulės pastangos ir drąsa”, - kalbėjo ji.

Vis dėlto, kaip ir Ch. Lagarde, taip ir ECB vykdomosios valdybos narys Jorgas Asmussen pripažino, kad eko-

nomikos grėsmės nepraėjo. Pasak jo, vis dar galima užčiuopti silpnąsias puses finansiniame sektoriuje, todėl, jo nuomone, monetarinei Europos sąjungai būtina bankų sąjunga.

Vis dėlto Ch. Lagarde, nepaisant situacijos euro zonos šalyse, tiki euro šviesia ateitimi. TVF vadovė priminė, kad sėkmingai pinigų ar fiskalinei sąjungai reikia ilgo laiko ir nuolatinio darbo, kurį turėtų ir toliau daryti Europa.

J. Asmussen taip pat pritarė, kad šalims užmigti negalima. Net geriau besiverčiančioms šalims, kaip Vokietijai, privaloma žiūrėti į ateitį ir galvoti bent 10 m. į ateitį – kaip pertvarkyti švietimo sistemą, darbo rinką, kovoti su senėjančios visuomenės iššūkiais.

Diskusijoje aptarta ir jaunimo nedarbo problema. **Pasak finansų ministro R. Šadžiaus**, Lietuvoje privaloma vykdyti nedarbingumo politiką dvejomis kryptimis. Visų pirma, reikia užtikrinti darbo vietų kūrimą tiek jaunimui, tiek likusiems žmonėms. Antra, privaloma galvoti apie intelektualų darbo vietų kūrimą.

„Lietuvoje mes nelabai turime gamtinių išteklių, išskyrus mūsų protą. Turime konkuruoti kaip valstybė, dėl to reikia gerai apmokamų darbų, kuriems reikia gero aukšto išsilavinimo. Turime nemažai lietuvių, išvažiavusių į kitas šalis, ir mes pirmiausia turime galvoti, nebūtinai Vyriausybė, bet ir verslas, kaip juos būtų galima integruoti produktų ir paslaugų kūrimui”, - šnekėjo ministras.

„Misija Sibiras'13” dalyvis lydi šūkis „Tikros istorijos dalelė, įamžinta ateičiai” - šie žodžiai tiksliausiai apibūdina į šių metų ekspediciją dedamus lūkesčius.

Grižę ekspedicijos dalyviai savo išpūdžiais dalinsis šalies mokyklose, universitetuose, organizacijose, verslo įmonėse, dalyvaus susitikimuose su tremtinių ir užsienio lietuvių bendruomenėmis.

Projektas „Misija Sibiras” organizuojamas nuo 2006 metų. Nuo jo pradžios lietuvių tremties ir įkalinimo vietose Sibire jau apsilankė vienuolika jaunimo ekspedicijų, sutvarkiusių apie 90 lietuviškų kapinių ir susitikusių su ten gyvenančiais lietuviais. Per iki šiol vykusias ekspedicijas lietuvių tremtinių kapai tvarkyti Irkutsko, Krasnojarsko, Komijos, Tomsko, Buriatijos, Sverdlovsko srityse, Kazachstane, Tadžikistane, o praėjusiais metais - Rytų Sibiro pietuose esančioje Chakasijoje.

Jaunimo pilietiškumo ir

patriotiškumo ugdymo projekto „Misija Sibiras” dalyviai kasmet vyksta į atokias tremtinių gyvenvietes, kad tvarkydami tremčių žemėn atgulusių mūsų tautos kankinių kapavietes išreikštų pagarbą nukentėjusiems nuo stalininių represijų, surinktų duomenų Lietuvos archyvams, Lietuvos gyventojų ir rezistencijos tyrimų centrui, o grįžę į Lietuvą lankosi mokyklose ir pasakoja moksleiviams apie tremtį.

Istorikų skaičiavimais, iki 1953-ųjų sovietinės okupacijos metais į lagerius ir tremtį atšiauriausiose tuometinės Sovietų Sąjungos vietose buvo išvežta apie 270 tūkst. Lietuvos gyventojų. Mokslininkų duomenimis, 58 proc. tremtinių buvo ištremta į Altajų, 27 proc. - į Novosibirsko sritį, likusi tremtinių dalis išblaškyta po kitas Sovietų Sąjungos vietas, Vidurio Aziją, kur išgyveno pasityčiojimo, bado ir vargo likimą. Nuo Laptevų jūros ir Lenos žiočių, kur buvo ypač nežmoniškos sąlygos, grįžo mažiau negu pusė ten ištremtų lietuvių.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ BŪRĖSI KAUNE

Pirmą kartą PLB ir PLJS kraštų valdybų pirmininkai susirinko Kaune.

Liepos 15-16 dienomis Vytauto Didžiojo universitete vyko kasmetinis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) ir Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos (PLJS) kraštų valdybų pirmininkų suvažiavimas. Čia buvo sprendžiami aktualiausi su lietuvių išsaugojimu susiję klausimai, virė diskusijos, buvo tvirtinami seni ir kuriami nauji svarbūs ryšiai.

PLB pirmininkų suvažiavimai vyksta kasmet, tačiau pirmąsyk toks išeivijos aktyviausių visuomenininkų susibūrimas surengtas Kaune, Vytauto Didžiojo universitete. Pasak PLB valdybos pirmininkės Danguolės Navickienės, Laikinoji sostinė pasirinkta anaip tol ne atsitiktinai. „Norėjome užmegzti kuo daugiau ryšių, tad šiemet nutarėme ne tik PLB kraštų valdybų pirmininkų suvažiavimą, bet

ir kultūrinį renginį - koncertą, skirtą Pasaulio lietuvių vienybės dienai ir garsiųjų lietuvių lakūnų skrydžio per Atlantą 80-ajam jubiliejui paminėti - suruošti Kaune. Čia mes mažiau žinomi nei Vilniuje, nes iki šiol visi PLB renginiai dažniausiai vykdavo sostinėje,” - pasakojo D. Navickienė.

Anot PLB atstovės Lietuvoje Vidos Bandis, **PLB atstovų suvažiavimas - svarbiausias metų renginys.** „Tai ataskaitinis susirinkimas, kurio metu pristatoma, kas buvo nuveikta per pastaruosius metus. Tai puiki proga pabendrauti su skirtingų šalių pirmininkais, išsiaiškinti opiausias problemas. Pavyzdžiui, šiemet bene aktualiausios temos yra susijusios su švietimu, tačiau buvo analizuojami ir pilietybės klausimai, keliamos diskusijos, kas yra tikras lietuvis, kaip

išlaikyti ir puoselėti lietuvišką tapatybę svetur,” - teigė V. Bandis.

„Jei esi tokioje organizacijoje, svarbu ne tik žinoti jos tikslus, bet ir jausti bendrą filosofiją, turėti galimybę ne tik laiškais, bet ir gyvai dalintis idėjomis, - teigė D. Navickienė. - Renginio dienotvarkėje buvo netgi numatytas seminaras, kurio metu diskutavome, kaip efektyviai vadovauti krašto Lietuvių bendruomenei. Susitikimo metu mes ne tik stengėmės iškelti bendrus tikslus, bet ir ieškoti rezultatyvių būdų juos įgyvendinti.”

PLJS pirmininkas ir PLB Jaunimo reikalų komisijos pirmininkas Kęstas Pikūnas teigia, kad būtent metiniame suvažiavime paašškėja, kokie iškeliama prioritetai ir kaip įsivaizduojamas tolimesnis

darbas. „Deja, čia atvyksta ne daug jaunimo, tačiau priežastys akivaizdžios - visgi daug ką lemia pinigai. Ne kiekvienam paprasta kelioms dienoms atvykti į Lietuvą pasiklausyti diskusijų ar pasisakymų, kurie, bet kokių atveju, vėliau jiems bus perpasakoti,” - teigė K. Pikūnas.

Kaip vieną aktualiausių klausimų PLJS pirmininkas minėjo siekį į organizaciją pritraukti jaunimą ir jį ten išlaikyti. Tai nėra lengva šiai visuomeninei organizacijai pritrūksta resursų. Pasak K. Pikūno, būtina kurti pridėtinę vertę ir taip siekti šiuos jaunus žmones išlaikyti kartu. „PLJS veikia keturiasdešimtyje valstybių, tačiau nėra vieno teisingo recepto, kaip tai padaryti. Pavyzdžiui, Danijos jaunimui svarbiausia profesinis tobulėjimas, tuo tarpu Malaizijoje jaunimas tiesiog nori būti kartu, siekia bendrumo jausmo. JAV situacija dar sudėtingesnė - ten prioritetai skirtingi kiekvienai kartai. Yra subtilių dalykų, kurių nežinant, nepavyks nieko pasiekti. Nors kiekviena šalis labai skirtinga, svarbiausias visus vienijantis dalykas - noras bendrauti. Deja, tai ir labiausiai nuvertinamas dalykas, į kurį būtina atkreipti dėmesį. Bendravimas gali būti labai įvairus: per šokį, seminarus, konferencijas. Kiekvienas ras ir pasiims tai, ko jam labiausiai reikia. Dėl to tokia organizacija privalo būti labai spalvinga ir siūlyti įvairių veiklų, o tai labai sudėtinga pasiekti,” - pasakojo K. Pikūnas.

Gausus atstovų būrys iš Airijos, Argentinos, Australijos, Baltarusijos, Belgijos, Danijos, Estijos, Gruzijos, Islandijos, Italijos, JAV, Jungtinės Karalystės, Kolumbijos, Latvijos, Lenkijos, Moldovos, Norvegijos, Portugalijos, Prancūzijos, Rusijos, Suomijos, Švedijos, Šveicarijos, Ukrainos, Urugvajaus, Vokietijos šurmuliavo Vytauto Didžiojo universitete, siekiančiame tapti viso pasaulio lietuvių akademiniu branduoliu. Universiteto projektas „Pasaulio lietuvių universitetas” (PLU) buria lietuvių išeiviją, skatina išeivijos ir Lietuvos mokslininkų bei studentų bendradarbiavimą akademiniuose projektuose, pritraukia besidominčius Lietuva ir jos kultūra.

PLU taip pat talkino Pasaulio Lietuvių Bendruomenei ir kito išskirtinio projekto įgyvendinime. Liepos 17 d., trečiądienį, Kauno valstybiniame muzikiniame teatre (Laisvės al. 91) įvyko nemokamas koncertas, skirtas Pasaulio lietuvių vienybės dienai bei transatlantinio skrydžio metinėms. Šiame renginyje rinkosi dalyviai ir žiūrovai iš viso pasaulio.

Šventinę programą atliko arti šimto išeivijos lietuvių - profesionalų bei saviveiklininkų, kolektyvų ir pavienių muzikų, šokėjų, dainininkų bei skaitovų - iš 9 užsienio šalių: Airijos, Australijos, JAV Jungtinės Karalystės, Latvijos, Lenkijos, Rusijos, Šveicarijos bei Vokietijos.

PLB ir VDU inf.

ŠNIPINĖJIMO SKANDALAS

Rusijos ir JAV santykius pastaruoju metu iš duobės mėginę traukti diplomatai, regis, stengėsi veltui. Maskva surengė kone parodomąjį CŽV šnipų sulaikymą.

Rusijos federalinės saugumo tarnybos (FST) pareigūnai trimitavo apie skambią pergalę - jie sulaikė Maskvoje dirbusį įtariamą JAV Centrinės žvalgybos valdybos (CŽV) agentą.

FST nurodė apklaususi šį asmenį prieš perduodamąjį ambasadai, mat kitaip su JAV ambasadose trečiuoju sekretoriumi - aukštu JAV diplomatu rusai pasielgti ir negalėjo.

Įtariamasis ir agentas Ryan C.Fogle buvo sulaikytas tiesiog gatvėje. O pati žinia ir tariamo šnipų sulaikymo vaizdo medžiaga „netikėtai” atsidūrė Kremliui lojalios televizijos „Russia Today” atstovų rankose.

FST pažymėjo, kad pastaruoju metu Amerikos žvalgyba ne kartą bandė verbuoti Rusijos teisėsaugos institucijų ir specialiųjų žinybų darbuotojus. Tokie mėginimai, anot

pareigūnų, buvo fiksuojami ir perduodami Rusijos FST kontržvalgybos kontrolei.

Tarsi to būtų negana, Rusijos užsienio reikalų ministerija pasiaiškinti dėl incidento kvietė JAV ambasadorių Michael McFaul. Pastarasis pats yra nesysk sulaukęs Kremliaus kontroliuojamos žiniasklaidos antpuolių viešumoje ir kaltinimų šnipinėjimu bei kišimusi į Rusijos vidaus reikalus.

Šis incidentas įvyko tebetvyrant įtampai tarp Rusijos ir JAV dėl krizės Sirijoje, taip pat Washingtonui nerimaujant dėl Rusijos prezidento Vladimir Putin vykdomų griežtų priemonių prieš žmogaus teisių aktyvistus.

Pastarąjį kartą didelis šnipinėjimo skandalas tarp buvusių šaltojo karo priešininkų buvo įsiplieskęs 2010 metais.

Tada JAV buvo sulaikyta 10 JAV gyvenusių rusų agentų.

Visi jie buvo iškeisti į keturis JAV žvalgybininkus, deportuoti, o Rusijoje sutikti kaip didvyriai.

AP, BBC

„LITUANICOS” SKRYDIS ĮRODĖ - LIETUVA DIDELĖ TAUTA

Pščelnikas (Lenkija), liepos 14 d. Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė Lenkijoje paminėjo Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžio per Atlantą 80-ąsias metines. Šalies vadovė Lietuvos lakūnų žuvimo vietoje - Pščelnike padėjo gėlių vainiką.

Stepono Dariaus ir Stasio Girėno pilotuojamas lėktuvas nukrito 1933 metų liepos 17 dieną. Skrydis, kuriuo buvo siekiama garsinti Lietuvos vardą visame pasaulyje, truko 37 valandas ir 11 minučių. S. Darius ir S. Girėnas turėjo nusiskristi per 7 tūkst. kilometrų. Iki tikslo lakūnams buvo likę viso labo apie 800 kilometrų.

Prezidentės teigimu, vieni pirmųjų perskridę Atlanto vandenyną ir taip nutiesę tiltą iš Europos į Ameriką, mūsų lakūnai kartu sujungė ir viso pasaulio lietuvius.

„Atlanto nugalėtojų žygdarbis mažą tautą pavertė didele tauta. Narsių lakūnų skrydžio atminimas amžinai jungs mūsų šalies istoriją su jos dabartimi ir ateitimi. Linkiu, kad šis istori-

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė Lietuvos lakūnų žuvimo vietoje - Pščelnike padėjo gėlių vainiką. www.president.lt

nis įvykis įkvėptų Lietuvą imtis ją garsinančių žygių”, - teigė šalies vadovė.

Nedideliu lėktuvu įveikę Atlanto vandenyną ir patekę į aviacijos istoriją, prieš 80 metų S. Darius ir S. Girėnas visam pasauliui pranešė apie Lietuvą. Prezidentės teigimu, „Lituanicos” skrydis buvo drąsos, atsidavimo ir meilės Tėvynei išraiška.

Valstybės vadovė taip pat išlydėjo tradicinio bėgimo „Soldinas - Kaunas” dalyvius.

Bėgikai bėgs 800 kilometrų - atstumą, kurio pritrūko S. Dariui ir S. Girėnui iki tikslo. Lietuvos vadovė taip pat dalyvavo šv. Mišiose Šv. Jokūbo katedroje Ščecine ir padėjo gėlių vainiką ant čia esančios S. Dariaus ir S. Girėno atminimo lentos.

Padėjusi gėlių vainiką Prezidentė įteiks padėkos raštus dvylikai Lenkijos piliečių, kurie populiariai S. Dariaus ir S. Girėno vardą ir puoselėja lakūnų atminimą.

MES JAU BE PRELATO
JONO KUZINSKO

Čikagos lietuviai neteko didžiai gerbiamo ir mylimo prelato Jono Kuzinsko, kurį Aukščiausias pasiškaukė liepos 4 d. Kunigystės šventimus priėmė 1952 m. gegužės 1 d. Gimė 1926 m. birželio 3 d. Waukegan miestelyje Kuzinskų šeimoje. Vikaro pareigas pradėjo Šv. Tomo apaštalo parapijoje, o iš jos buvo perkeltas Šv. Jurgio lietuvių parapiją, kurios jau nėra. Ir pirmą kartą į Švč. Mergelės Marijos Gimimo pa-

rapiją Čikagoje. 1973 m. grįžo klebono pareigoms į savo vaikystės Šv. Bartolomiejaus bažnybičią Waukeegan mieste. Vėliau klebonu Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijoje Brighton Parke ir pagaliau vėl klebonu į Švč. M. Marijos Gimimo parapiją iki 1997 m., kol pasitraukė į pensiją. Čikagos kardinolas apdovanojo jį prestižiniu Cure d’Ars žymeniu. 2010 m. popiežius Benediktas XVI suteikė prelato titulą. Daug kartų buvo

Lietuvoje, gerai kalbėjo lietuviškai. Buvo BALF’o direktorius, rėmė Amerikos Lietuvių Tarybos laisvinimo darbus, globojo lituanistinę mokyklą. Jo klebonavimo metu Ričardas Sokas, kurį jis priėmė varginko pareigoms, turėjo puikų chorą ir remdavo religinės muzikos koncertus su mūsų žymiaisiais solistais ir orkestru. Vienas svarbiausių buvo Cherubini „Mišios“. Įdomi žinia, kad prelatas prašė, jog jo laidotuvsė giedotų Ričardas Sokas, kas ir buvo įvykdyta kartu su Giedre Sokiene. Čikagos diecezijoje

ėjo direktoriaus pareigas, Metropolitan Tribunal patarėjas, postulatorius Motinos Marijos Kaupaitės beatifikacijos byloje. 1966 m. buvo pakviestas į Baltuosius rūmus sutuokti prezidento Lyndon Johnson dukerį Luci su Patrick Nugent. Prelatas ypač mylėjo savo šeimos narius. Liepos 12 d. velionis buvo lankomas Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje nuo 8:30 val. ryto iki 10:30 valandos, kurioje buvo aukojamos šv. Mišios už prelato sielą. Laidotuvių Mišioms vadovavo vyskupas John Gorman su dar

trimis vyskupais. Bažnyčia buvo pilna žmonių, nes prelatas buvo mūsų visų gerbiamas. O kunigų dalyvavo net 50. Po pamaldų buvo perskaitytas kardinolo Francis George raštas, kuriame iškėlė velionio pasišventimą sielų išganymui. Prelato kūnas palaidotas Ascension kapinėse Libertyville. Visi pamaldų dalyviai buvo pakviesti pietų parapijos salėje, rodomi vaizdai iš prelato veiklos. Liūdime netekę ne tik religinės, bet ir tautinės dvasios kunigo, kuriam lietuviybė buvo ne paskutinėje vietoje. *VR*

Ne visi kunigai tilpo presbiterijoje, kiti buvo suoluose bažnyčioje.

Kun. J. Kelpšos nuotr.

ATIDENGTA PRISIMINIMO LENTA

2013 m. liepos 14 d. New Yorko Floyd Bennet Field uoste gausiai rinkosi New Yorko lietuviai iškilmingam Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžio per Atlantą minėjimui. Susirinkusieji žiūrėjo dokumentinį filmą apie lakūnus, o vėliau Generalinis konsulas Valdemaras Sarapinas kartu su New Yorko bendruomenės aktyvu pasodino medį Dariaus ir Girėno garbei. Šalia medelio buvo pastatyta memorialinė lenta su Lituanicos logotipu ir Dariaus ir Girėno įamžinimu. Lentą sukūrė New Yorko lietuvis menininkas Julius Ludavičius ir Laura Zaveckaitė. Medis ir memorialinė lenta yra labai matomoje vietoje šalia oro uosto ir greitkelio. Lietuvos Generalinis konsulas New

Yorke Valdemaras Sarapinas džiaugėsi susirinkusių tautiečių gausa ir galimybe pagerbti mūsų tautos didvyrių atminimą New Yorko Floyd Bennet Field oro uoste, iš kur pakilo Lituanica. „Dariaus ir Girėno nutiestas oro tiltas per Atlantą paliko ryškų pėdsaką ne tik Lietuvos, bet ir pasaulio aviacijos istorijoje. Tuo metu tai buvo antras rezultatas pasaulyje pagal įveiktą nuotolį ir ketvirtas – pagal ore išbūtą laiką. Bet dar reikšmingesnis šis žygdarbis buvo dėl Dariaus ir Girėno pasauliui neštos žinios apie Lietuvą bei jų begalinio noro išgarsinti Tėvynės vardą“, - sakė Lietuvos Generalinis konsulas New Yorke. Susirinkusiuosius taip pat sveikino JAV Nacionalinės par-

kų administracijos vyriausiasis ranger John Daskalkakis, kuris sveikino didvyriškas Lietuvos lakūnų pastangas ir sakėsi pats buvo įkvėptas jų pavyzdžiu. Susitikime žodį tarė ir Parkų administracijos ranger Lincoln Hallaway, pats būdamas istorikas jis įvertino šį lakūnų skrydį kaip vieną svarbiausių aviacijos istorijoje. Lietuvos ir Amerikos himnus giedojo operos solistė iš Lietuvos Laima Jonutytė. Tą pačią liepos 14 d. LR Generalinis konsulas kartu su New Yorko lietuvių bendruomenės atstovais padėjo gėlių Lietuvos vardo aikštėje Brooklyne prie paminklo Dariui ir Girėnui ir dalyvavo iškilmingose šv. Mišiose Brooklyno Mergelės Marijos Apsireiškimo parapijoje. *LR gen. kon. NY inf.*

New Yorko lietuviai iškilmingame Dariaus ir Girėno skrydžiui per Atlantą minėjime. *LR URM nuotr.*

LAIŠKAS

LIETUVIŲ BENDRUOMENININKŲ VEIKLA
DETROITE

Perskaičiau laikraštyje, kad vėl posėdžiavo Apygarda, pasikvietusi ir iš Grand Rapids apylinkės, nes priklausanči Michigan, dalyvaujant ir Detroito apylinkės valdybai. Svečių kėdėje sėdėjo ir iš Lansing atvykęs dr. Romualdas Kraučius su žmona. Buvo ir daugiau pakviestų ir dalyvavusių bendruomenininkų. Nuostabu, kas diskutuota: kokia numatyta Michigan lietuvių veikla ir ateities planai. Priimtos rezoliucijos. Posėdyje aptarta valstybinę įstaigą pasiūlyti Lietuvos Vyriausybei įsteigti, kuri rūpintusi užsienyje gyvenančių lietuvių reikalais.

Aptarta ir 2014 metu dainų šventė „Čia mano namai“. Svarstyta Lietuvos energetikos projektų plėtimas ir jų įgyvendinimo problemos. Daug, daug svarbių klausimų aptarta.

Rašant šias eilutes, staiga pajaučiau lig sėdžiu LB-nės steigiamajame susirinkime. Niekaip nesiderina ir nemoku priimti tos Detroito lietuvių sugalvotos veiklos. Įdomu, kaip Krašto valdyba pažiūrės į tuos nutarimus, tas rezoliucijas. Mes visi žinome, kad Apygardos nebuvo įsteigtos, jos pagimdytos. Kiek prisimenu tie „gimdytojai ir buvo

detroitiškiai“. Prisiminkime steigiamąjį susirinkimą. Buvo susidariusi komisija sušaukti steigiamajam susirinkimui. Buvo jų keletas, prof. Pranas Padalis ir prof. Justinas Pikūnas. Steigiamasis susirinkimas įvyko 1953 m. balandžio 12 d. Šias eilutes rašančiai teko rašyti ir to steigiamojo susirinkimo protokolą. Buvo daug diskutuota koks pavadinimas turėtų būti lietuvių vietoje. Buvo nutarta – apylinkės.

Lietuvių Bendruomenės veikla buvo nuostabiai graži, susirinkimų salės perpildytos. Iki atsirado tokių, kurie norėjo veiklą pakeisti. Apie tai esu rašiusi straipsnį prieš 4 metus. Tuo laiku Detroito ir gimė apygarda. Ji nebuvo įsteigta, ji buvo pagimdyta. Buvo žinomi ir tie „tėvai“. Siūlyčiau Lietuvių Bendruomenės valdžiai susisiekti su prof. Pikūnu ir su jo patarimu sugrąžinti LB valdžią tokią, kokia ji buvo įsteigta. Kokia buvo patraukli visiems. Visi be išimties priklausė, rėmė finansiškai.

Ar apygardos naudingos ar kenksmingos apylinkių veiklai? Su tuo klausuku ir užbaigsiu šitą savo laišką. *Rožė Ražauskienė, Dea. Hts., MI*

ĮVYKIS SUKRĖTĖ CLEVELANDO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

Š.m. liepos 13, šeštadienį, šio rašinio autoriui nuvykus į Clevelando lietuvių kooperatoryvą „Taupą“ komerciniu tikslu, buvo rastas spausdintas skelbimas pranešantis, kad dėl elektros sutrikimų, įstai-ga bus uždaryta šį šeštadienį ir sekmadienį, kai paprastai „Taupa“ teikia patarnavimus šv. Kazimiero parapijos pa-talpose. Nors nereti kompu-terių elektriniai sutrikimai ir nestebina, jie verčia ir susi-rūpinti, ypač kad penktadienį (liepos 12), autoriui lankantis „Taupoje“, buvo išduodami ranka rašyti kvitai. Tuo pačiu metu įstaigoje buvo pastebėta ir nematytų veidų. Autoriui paklausus „Taupos“ darbuoto-jų, ar tai valstijos ir valstybės kredito unijos atstovai, buvo atsakyta „Taip“. Nors papras-tai „Taupa“ pirmadieniais ne-veikia, tą dieną, pravažiuojant pro šalį, matėsi, kad mašinų

statymo aikštė buvo pilna au-tomobilių, tarp jų ir Cuyahoga apskrities šerifo automobilis!

Pirmadienį, liepos 15-tą, man paskambino vienas as-muo ir pranešė kad „Taupa“ buvo/yra uždaryta Ohio vals-tijos reguliatorių dėl pastebėtų „netikslumų“. Antradienio rytą, liepos 16-tą, autoriui su-stojus prie „Taupos“ įstaigos fotografuoti ir gauti daugiau informacijos, ant „Taupos“ durų kabėjo naujas skelbimas nurodantis kur ir kada kreiptis dėl iškilusių problemų. Įėjimas į įstaigą buvo saugomas dviejų Cleveland, Ohio, uniformuotų ir ginkluotų policininkų.

Pagal viešai paskelbtą informaciją, FBI agentai, sau įvairiais policijos agentais, dėl dar neįrodyto „Taupos“ pinigų išėikvojimo, nuvy-ko į ilgamečio (25 metų) „Taupos“ vedėjo Alekso Spirikaičio namus. Keista,

Lietuvių kredito unijos „Taupa“ pastatas Clevelande, OH.
A.V.Matulionio nuotr.

kad Spirikaičio žmonai ir sūnui namus apleidus, pa-gal įvairius šaltinius, pats Spirikaitis užsidarė namuose. Todėl namus apsupę, SWAT ir policijos agentai laukė virš 14-os valandų prieš žengda-mi į vidų. Įžengus rasta, kad namai buvo tušti. Šiuo metu Spirikaitis yra ieškomas, o dėl priežasčių, kodėl visa tai

įvyko tegalima tik spėlioti. Ironiška, kad š.m. sausio 24 d. įvykusiame lietuvių kredi-to kooperatyvo „Taupos“ me-tiniame susirinkime, kai kurie direktoriai ir išdininkas apie įstaigos veiklą kalbėjo labai teigiamai, pabrėždami, kad „Taupa“ yra tikrinama trijų skirtingų agentūrų (entitics).
Algirdas V. Matulionis

FLORIDA

Lietuvių klube paminėta Gedulo ir vilties diena. Birželio 9 d. klubo popietėje paminėti tragiški mūsų tautos įvykiai-sovietų okupacijos metu vykdyti trėmimai į Sibirą.

Pirmininkės Vidos Meiluvienės pakviesta klubo Kultūros būrelio pirmininkė Angelė Karnienė, kalbėda-ma apie šias „Baisiojo bir-želio dienas“, sakė, kad ne-buvo Lietuvos šeimos, kuri nebūtų paliesta šių trėmimų. Pagal Tarptautinės Istorinio Teisingumo Komisijos duo-menis iš viso per 1940-1953 metų laikotarpį iš Lietuvos į tremtį ir GULAG'o lage-rius buvo išvežta daugiau nei 280,000 žmonių. Kvietė dalyvius susikaupti rimties minutei ir prisiminti ištrem-tuosius bei žuvusius šeimos narius, kaimynus, draugus ir visus tremtinius. Kalbėtoja pasidžiaugė, kad 1997 me-tais Lietuvos Respublikos Seimas atmintinų dienų įsta-tymu Gedulo ir Vilties die-nai skyrė birželio 14-tąją ir suteikė oficialų atmintinos dienos statusą. Nuo 2004-tųjų metų organizuojami minėjimai Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklose. Moksleiviai ska-tinami būti jų aktyviais daly-viais. Išgyvenamas gedulas dėl beprasmiskai prarastų žmonių gyvybių, dėl to, kad žmogus kėlė ranką prieš žmogų, dėl žiaurumo, negailestingumo, neteisybės. Išgyvenama ir vil-tis, kad birželio 14-osios įvy-kiai nebeprisikartos niekada.

Kalbą baigė sakydama, kad mūsų pareiga yra niekada nepa-miršti šios baisios mūsų tautos naikinimo tragedijos.

Pagerbėme tėvelius.

Birželio 16 d., sekmadienį, klube salė prisipildė svečiais, atvykusiais paminėti Tėvo die-ną. Juos pasitiko vaišių stalas, kur klubo direktorius Andrius Radvila vaišino tėvelius užkan-dėliais ir alum. Pietų stalai ir scena buvo papuošta „Saulutės“ mokyklos mokinių rankų dar-bais: ant kiekvieno stalo stovėjo tuščioje alaus bonkuteje pa-merkta palmės šakute ir kabojo spalvuoto kaklaraiščio piešinys ir sveikinimas tėveliams. Scenos gilumoje kabojo drobulė su iš-paišytu medžiu, ant kurio šakų kabėjo „lapai“ – žaliuose da-žuose mirkytos vaikučių rankų plaštakos. Tai tėvelis su atžalo-mis. Baro duris puošė didelis vainikas supintas iš kaklaraiščių (iš Kilbausko spintos?).

Klubo pirmininkė **Vida Meiluvienė** pasveikino visus tėvelius ir tolimesnę programą vesti perdavė Vitai Blough. Po įvado ir minčių apie Tėvo dieną programos vadovė pakvietė į sceną keturis deklamatorius, ku-rie išsakė eiles skirtas tėveliams. Publika gausiomis katutėmis įvertino jaunuosius „aktorius“. Toliau programą scenoje atliko keturios „Ritmo“ šokėjų po-ros, judriai pašokdamos Salsa, Cha-Cha ir Quick step. Gardūs užkandėliai ir pietūs, įdomus salės stalų papuošimas, džiugi linksmi nuteikianti programa ir jauki nuotaika lydėjo visus Tėvo dienos šventės dalyvius.

Kultūros būrelio popietė. Vasaros sekmadienių popietė-se, klubo Kultūros būrelis yra numatęs aplankyti Lietuvos istorines ir kultūrinės vietoves, bei arčiau susipažinti su mūsų gilios ir plačios istorijos žmo-nėmis. Tokia pirma popietė buvo rengiama liepos mėn. 14 d.

Programą, žodinę ir pajvairintą vaizdais, pateikė į Kultūros bū-relį įsijungusi Vita Blough.

Šv. Kazimiero Misija praneša, kad misijos vadovas kan. kun. Bernardas Talaišis liepos 8 d. išvyko atostogų į Lietuvą. Kun. Talaišį pavaduos iš Kennebunkport, Maine, at-vykstantis vienuolyno kun. Jonas Bacevičius, OFM.

Kan. B.Talaišis atostogose bus iki rugpjūčio mėn. 7 d.

Lietuvos Dukterų dr-jos visuotinis susirinkimas buvo birželio 21 d. dalyvaujant 23 skyriaus narėms. Susirinkimą praversti pirm. Aldona Stasiukevičienė pakvietė se-kretorę Alvitą Kerbelienę. Po kun. dr. Mato Čyvo invokacijos atsistojimu ir susikaupimu pri-simintos ir pagerbtos mirusios skyriaus narės Irena Ančikienė ir Aldona Drukteinienė.

Perskaitytas ir priimtas pra-ėjusio susirinkimo protokolai ir pateikta išdininkės Liudos Petkuvienės finansinė ataskaita. Šiuo metu ižde turima 3,110 dol.

Pirmininkė A. Stasiukevičie-nė padėjo narėms už aukas ir atliktus lėšų telkimo darbus.

Kitų metų skyriaus valdybą sudaro: pirmininkė **Aldona Stasiukevičienė**, vice pirminin-kė Rūta Bandžiukienė, sekretorė Alvi-ta Kerbelienė, išdinin-kė Liuda Petkuvienė ir narės Angelė Didžbalienė ir Anelė Mačiulienė.

Alvi-ta Kerbelienė padė-kojo narėms už suneštas ska-nias vaišes ir paskaitė ištrau-ką iš „Pensininko“ žurnalo: „Bendrauti sveika-geri darbai reiškia gerą sveikatą“.

Po susirinkimo narės vaiši-nosi prie kavos ir skanumynų.

Lietuvių žinios, Nr. 443 inf.

NEW YORK, NY

Liepos 6 d., Lietuvos Valstybės Mindaugo karūnavimo dieną, New Yorko lietuviai džiaugsmingai jungėsi prie pilietinės akcijos „Lietuva Tėvyne mūsų“.

Lietuvos Generalinio kon-sulato, New Yorko Lietuvių Bendruomenės apygardos ir LB New Yorko miesto apylinkės suburti New Yorko lietuviai rinkosi Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kiemelyje, kur Lietuvos operos solistė Laima Jonutytė giedojo Lietuvos him-ną, o tautiečiai jai pritarė.

Lietuvos Generalinis kon-sulas New Yorke Valdemaras Sarapinas sveikino susirinku-sius lietuvius ir džiaugėsi gražia jau tradicija tapusia lietuviams, nesvarbu, kur jie bebūtų pa-saulyje liepos 6 d., Mindaugo karūnavimo dieną, vieningai giedoti „Tautišką giesmę.“ „Šiandien visas pasaulis girdi Lietuvos himną“, - sakė gene-ralinis konsulas. Pasak jo, visi galime pagrįstai didžiulis šia unikalia mūsų tautos iniciatyva, užgimusia prieš keletą metų, minint Lietuvos tūkstantmečio jubiliejų. V.Sarapinas gausiai susirinkusiems tautiečiams pri-minė, kad ši liepa Lietuvai at-nešė ir naujų įvykių bei patirčių – pradėjome pirmininkavimą Europos Sąjungos Tarybai. Šių metų „Tautiška giesmė.“ Buvo skirta prasidėjusiam Lietuvos pirmininkavimui ES Tarybai.

Susirinkusius taip pat svei-kino JAV Š. Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo sporto są-jungos pirmininkas Laurynas Misevičius, kuris įteikė LR Generaliniam konsului prizą iš Pasaulio lietuvių žaidynių.

LR gen. kon. NY inf.

CLEVELAND, OH

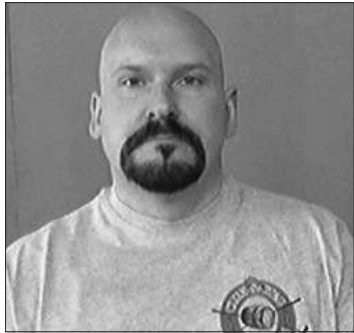
JAV dėl sukčiavimo užda-rytos lietuvių kredito unijos vadovas Aleksas Spirikaitis pergudravo FTB pareigūnus ir pabėgo.

Ohio valstijoje, Clevelande, veikusios ir dėl galimo suk-čiavimo uždarytos lietuvių kredito unijos „Taupa“ vado-vas, lietuvių kilmės Aleksas Spirikaitis nuo pareigūnų už-sibarikadavo savo namuose Liberty Road gatvėje, skelbė fox8.com. Tačiau jam pavyko pasprukti, nors agentai buvo apsupę namus.

Antradienio vakarą JAV Federalinio tyrimų biuro (FTB) pareigūnai norėjo su-laikyti A.Spirikaitį ir pateikti jam įtarimus dėl kredito unijos turto iššvaistymo ir dokumen-tų klastojimo, tačiau atvykę iki vyro namų pamatė, kad lengvai į jo namus nepateks.

A.Spirikaitis užsibarikada-vo ir nieko į namus neįsileido.

FTB nežinojo, ar vyras gin-klutas, todėl uždarė visą ga-tvę. Speciali FTB agentė Vicki Anderson teigė, kad namuose vyras užsibarikadavo vienas.

Aleksas Spirikaitis. *FTB nuotr.*

Lietuvis „išgaravo“ iš namų

Tačiau pareigūnai liko it musę kandę. Trečiadienį įsi-veržė į namus, FTB agentai rado juos tuščius, praneša Clevelando žiniasklaida. Taigi A.Spirikaitis toliau slapstosi nuo teisėsaugos.

FTB specialioji agentė Vicki Anderson pripažino, kad pareigūnai dabar nėra tikri, jog Aleksas Spirikaitis apskritai buvo namuose.

Antradienį pareigūnai kalbėjo kitaip

Tačiau antradienio vakarą pareigūnai kalbėjo kitaip. Jie buvo tikri, kad užspeitė bėglį į kampą. „Mes tikimės, kad jis ten saugus, tačiau esame labai susirūpinę, todėl norėtume šią problemą išspręsti kuo grei-čiau“, – teigė FTB pareigūnė. Agentės teigimu, su A.Spirikaičiu bandė pasikal-bėti jo šeimos nariai. Jie buvo kartu su A.Spirikaičiu, kai prie jo namų atvyko pareigūnai, tačiau netrukus buvo išvaryti lauk.

1984 m. įkurta lietuvių kredito unija „Taupa“ buvo uždaryta penktadienį. Ji turėjo apie tūkstantį narių ir valdė turto už 23.6 mln. dolerių.

LATVIJOJE KARALIAUS MINDAUGO KARŪNAVIMO DIENA

Lietuvos ambasadorius Latvijoje Ričardas Degutis, Valstybės dienos proga sveikindamas iš Kupiškio, Zarasų ir kitų Lietuvos rajonų atvykusius į Agluoną visuomeninių bendruomenių, minėtų organizacijų narius, taip pat kartu susirinkusius Agluonos miestelio, jo apylinkių gyventojus supažindino su istorine legenda apie karalienės Mortos kilmę iš Latgalijos ir Lietuvos karalių Mindaugą, po žmonos mirties atvykusį į Agluoną ir nužudytą sąmokslininkų bei galimą jo palaidojimo vietą Agluonoje. „Tai liudijantis bendras šaknis abiem baltų tautoms svarbus istorinis faktas, kartu su šio projekto iniciatyvinėmis grupėmis aktyviai dalyvaujame šio projekto įgyvendinime. Tikimės, kad pavyks surinkti likusias reikalingas lėšas paminklui pabaigti ir kitais metais švęsti jo atidarymą”, - sakė Lietuvos ambasadorius R. Degutis.

Mindaugas Lietuvai yra labai nusipelnęs. Jis visus mažus kunigaikščius sujungė į vieną politinį vienetą ir įkūrė Lietuvos valstybę. Tai pavyko padaryti savo gudria ir griežta politika. Jo veikla prasidėjo 1220m. Tuo metu Lietuvoje buvo 21 kunigaikštis.

Šiais metais sukanka 760 metų, kai 1253 m. liepos 6 dieną Mindaugas buvo karūnuotas Lietuvos karaliumi. Karūnavimas įvyko Vilniuje, naujai pastatytoje katedroje, dalyvaujant Livonijos magistrui ir aukštiems dvasininkams. Kartu su Mindaugu krikštą priėmė daugelis bajorų ir karių. Mindaugo krikštas įvedė Lietuvą į krikščioniškąją Vakarų Europą ir atidarė duris švietimui ir kultūrai. Mindaugas buvo nužudytas 1263 m. rudenį, manoma, kad Agluonoje.

Jau tapo tradicija, kad kiekvienais metais (jau treči metai iš eilės) Kupiškio dekanato tikintieji vyksta valstybės dienos, tai yra Mindaugo karūnavimo, švęsti į Agluoną (Latviją). Mums pavyko suorganizuoti ir kitų dekanatų maldininkus. Šiais metais ypatingai gausiai dalyvavo. Tai maldininkai iš Anykščių, Kupiškio, Panevėžio, Vilniaus, Zarasų, Obelių. Atvykę į Agluoną Bazilikos šventoriuje praėjome kryžiaus kelią. Procesijai

vadovavo kunigas Simas Maksvytis, žygiavo su savo vėliavomis Anykščių, Kupiškio, Panevėžio, Zarasų dekanatų Gyvojo Rožinio draugijos nariai, Palėvenės moterų katalikų draugijos narės, Kupiškio jaunieji šauliai. Po kryžiaus kelio sustojome Mindaugo žuvimo vietoje, kur prie mūsų prisijungė Latvijos atstovai su savo vėliavomis. Suskambo Latvijos ir Lietuvos himnai, kur pažymint būsimo paminklo Lietuvos karaliui Mindaugui ir karalienei Mortai vietą, buvo padėtas kartinis akmuo. Akmenį pašventino Agluonos-Rezeknės vyskupas Janis Bulis, valstybės dienos proga sveikino Lietuvos ambasadorius Latvijoje Ričardas Degutis, pasisakė Latvijos nacionalinės dailės akademijos profesorius Osvaldas Zveiselneks. Lietuvos ir Latvijos visuomeninių organizacijų- „Jaunimo integracijos galimybių centras” ir „Rėzeknės latgaliečių kultūros draugija” iniciatyva yra vykdomas bendras projektas, kurio tikslas **kitais metais pastatyti Agluonos katalikų bazilikos šventoriuje paminklą karaliui Mindaugui ir karalienei Mortai**. Po akmens pašventinimo vyko iškilmingos šv. Mišios Agluonos bazilikoje, kurias aukojo Agluonos-

Rėzeknės vyskupas Janis Bulis, kunigai iš Lietuvos Kupiškio dekanato dekanas kunigas daktaras Rimantas Gudelis, Zarasų dekanato dekanas kunigas Remigijus Kavaliauskas ir Panevėžio vyskupo vikaras pastoracijai Simas Maksvytis. Šv. Mišių metu ir prie paminklinio akmens giedojo Zarasų parapijos choras ir Agluonos bazilikos choras.

Atsisveikinę su Agluona išvykome į Vilianų katalikų bažnyčią ir vienuolyną. Mus sveitingai pasitiko dar miestelio pradžioje vienuolyno vyresnysis tėvas Benediktas MIC. Vilianų Šv. Arkangelo Mykolo katalikų bažnyčia yra sujungta su bernardinų ordino vienuolynu. Vienuolyno kompleksas sudaro bernardinų tradicijai įprastą vidinį kiemą. Tai labai išpuoselėtas kiemas, pilnas gražiausių gėlių, skulptūrų, Rožinio sodas, kryžiaus kelio stotys. Bažnyčios ir vienuolyno kompleksas pastatytas 1753-1772 m. Vilianų dvaro žemėje. Bažnyčioje yra keli reikšmingi paminklai, tarp kurių yra iš medžio išdrožti kryžiai su Nukryžiuotojo skulptūromis. Arkangelo Mykolo Romos katalikų bažnyčios ir vienuolyno statybą finansavo dvarininkas Michailas Rikas 1832 m. Rusijos valdžia vienuolyną uždarė, jo veikla buvo atnaujinta tik 1924 m. Per antrąjį pasaulinį karą buvo sugriauti bažnyčios bokštai ir susprogdinti vienuolyno pastatai. Po karo bažnyčia ir vienuolynas buvo atstatyti. 300 maldininkų kelionę tęsėme link Rėzeknės.

LIETUVA IR PASAULIS

Washington, D.C. liepos 17 dieną surengtame JAV komunizmo aukų fondo ir jį remiančių šalių bei etninių bendruomenių susitikime akcentuota būtinybė dėti daugiau pastangų atkreipiant tarptautinės bendruomenės dėmesį į komunizmo nusikaltimų žmonijai padarinius. Susitikimas surengtas pažymint „Pavergtų tautų savaitę”, kuri JAV nuo 1953 metų minima trečiąją liepos savaitę.

Lietuvos ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis renginio dalyviams teigė, kad „Pavergtų tautų savaitę” Šaltojo karo metais padėjo paskleisti po pasaulį žinią apie kenčiančias Baltijos tautas. Įvairių nuo totalitarinių režimų nukentėjusių tautų atstovus jis paragino dirbti išvien, siekiant, kad nukentėjusių žmonių išgyvenimai ir istorijos atsirastų amerikiečių ir kitų tautų moksleivių vadovėliuose. Ambasadoriaus teigimu, prie istorinės atminties išsaugojimo prisidėtų ir tai, jei JAV Kongresas priimtų Juodojo kaspino rezoliuciją, pagerbiančią totalitarinių režimų represijų aukas. **JAV Kongreso Atstovų rūmuose tokia rezoliucija inicijuota liepos 16 d.**

Europos Sąjungos valstybėms narėms derybose su Jungtinėmis Valstijomis dėl duomenų apsaugos atstovaus Teisingumo ministerijos Tarptautinės teisės departamento direktorius Darius Žilys. ES šalių ambasadoriai sutarė dėl darbo grupės, kuri kitą savaitę Briuselyje diskutuos su JAV. ES pusėje pirmininkaus vykdomoji ES institucija Komisija ir ES Tarybai pirmininkaujanti Lietuva. Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai atstovas spaudai Vykintas Pugačiauskas patvirtino, kad iš Vilniaus į susitikimą vyks D.Žilys. Darbo grupės susitikimas įvyks liepos 22–23 dienomis Briuselyje. ES ir JAV konsultacijas dėl duomenų apsaugos pradėjo po žiniasklaidos pranešimų apie plataus masto JAV šnipinėjimo programą. Liepos 19 d. duomenų apsaugos klausimus Vilniuje aptarė ES teisingumo ministrai.

Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje Kaune į Europos Sąjungos vadovaujamą kovos su piratavimu ir ginkluotais plėšimais jūroje operaciją ATALANTA prie Somalio krantų liepos 18 d. išlydėti Lietuvos kariai. Tai didžiausias iki šiol Lietuvos indėlis Europos Sąjungos vadovaujamose karinėse misijose ir pirmoji jūrinė operacija, kurioje dalyvaus šalies kariai. Iš viso ES vadovaujamoje kovos su piratavimu operacijoje dalyvaus 20 Lietuvos karių, iš jų – didžioji dalis – 16 autonominės laivų apsaugos grupės, suformuotos Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo mechanizuotojo pėstininkų bataliono pagrindu, karių. Dar du logistinę paramą užtikrinsiantys kariai jau yra dislokuoti Džibutyje. Lietuvos karių kontingente operacijoje ATALANTA – ir nuo šių metų liepos vidurio Nyderlandų vadovaujamame štabo laive tarnybą pradėjęs Lietuvos karininkas bei nuo 2011 m. operacinėje vadovietėje Nortvude (Jungtinė Karalystė) tarnaujantis Lietuvos karinių jūrų pajėgų štabo karininkas.

Lietuvos ambasada Japonijoje kartu su greta Tokijo įsikūrusiu Hitotsubaši universitetu liepos 19 dieną surengė Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai pristatymą universiteto studentams bei dėstytojams.

Vilniuje liepos 18 dieną vykusiame susitikime su bendrovės „Hitachi, Ltd.” viceprezidentu Kodži Tanaka (Koji Tanaka) užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius pabrėžė būtinybę tinkamai įvertinti Visagino atominės elektrinės projekto ekonominį gyvybingumą, dėl ko yra sutarta tarp trijų Baltijos valstybių ir „Hitachi, Ltd.”

LRT, LR URM, LR KAM

Ten mūsų laukė Agluonos-Rezeknės vyskupas Janis Bulis Rėzeknės Švenčiausios Jėzaus Širdies katalikų katedroje. Mums papasakojo katedros istoriją. Pastatų fasadai yra neoromaninio stiliaus, o altoriaus dalis – neogotikinė. Iš pradžių šioje vietoje stovėjo 1685 m. Krokuvos vaivados Belinskio lėšomis pastatyta medinė bažnyčia. 1887 m. į bažnyčią trenkus žaibui ji sudegė. Jau kitais metais buvo pradėta statyti nauja katedra. Pagal Rygos inžinieriaus Florino Viganovskio projektą. Dabar ši bažnyčia yra viena iš didžiausių ir gražiausių Latvijoje. Švč. Jėzaus Širdies katedra buvo pašventinta 1914 m. Altoriai papuošti Jėzaus

Kristaus, Mergelės Marijos, šv. Terėsės ir kitomis skulptūromis. Katedra garsi ir savo vitražais su pirmųjų Livonijos vyskupų Šv. Meinardo ir Šv. Alberto atvaizdais. 1995 m. čia įsteigtas Rėzeknės – Agluonos vyskupijos centras su vyskupo sostu. Prie katedros esančioje mokykloje vaišinomės pyragaičiais, saldainiais ir arbata.

Aplankėme IX – XII amžiuje ant didelės kalvos, kurios aukštis apie 15 metrų senovės latgalių pilį. Dvasiškai ūgtelėję su malda už mūsų gerbią dekaną kunigą daktarą Rimantą Gudelį grįžome į namus. Jo rūpesčiu ir nuoširdumu mes taip sveitingai buvome sutikti ir daug pamatėme.

Aldona Ramanauskienė

**LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais
9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.**

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką,
82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.
Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

ATGIJO PIRMOJI LIETUVIŠKA OPERA „BIRUTĖ”

„Šiomet šalies kultūros sostinė paskelbta Palanga – mano vasaros rezidencija”, – juokavo 51 metų dainininkė Asta Krikščiūnaitė, šiuo metu pasinėrusi ne tik į meninę veiklą.

Nacionalinės premijos laureatės įsteigta viešoji įstaiga „Cantus firmus” tapo kultūros sostinės Palangos partnere, kuriai šiuo metu – pats veiklos karštymetis.

Ant „Cantus firmus” vadovių A.Krikščiūnaitės ir jos sesers Gitanos pečių – kelios dešimtys klasikinės muzikos renginių. „Palangos kultūros centrą sudomino mūsų projektai, o man rengėjos veikla patinka”, – prisipažino Asta.

Spektaklį nutviekis laužai

Seserys sumanė ir vieną pagrindinių kultūros sostinės projektų – pirmosios lietuviškos operos Miko Petrausko „Birutės” atgaivinimą istorinėje jos siužeto vietoje. M.Petrausko „Birutėje” pagal Gabrieliaus Landsbergio-Žemkalnio melodramą įamžinta legenda apie Lietuvos didžiojo kunigaikščio Kęstučio ir vaidilutės Birutės susitikimą Palangoje, jų meilę.

Ši melodrama liepos 6-ąją atgijo Palangos Birutės parke, prie Birutės kalno.

„Valstybės diena kultūros sostinėje – gera proga priminti pirmąją lietuvišką operą. Tai mūsų duoklė istorijai”, – teigė A. Krikščiūnaitė, dainuosianti spektaklyje Birutę.

Pirmiausia iš patriotizmo solistė su seserimi ėmėsi brangaus „Birutės” projekto 2006-aisiais, kai buvo minimas šios operos 100-metis. Po to kelis kartus jį atgaivino.

Savo menine verte M. Petrausko veikalas nepretenduoja į šedevrus. Kompozicijos mokslų nebaigęs autorius operą sukūrė vienkartiniam atlikimui neturėdamas nei solistų trupės, nei orkestro – tik mėgėjų chorą. Tačiau lietuviška šios muzikos dvasia ir nuoširdumas pakiliai nuteikia publiką.

„Kai rodėme „Birutę” Pažaislio festivalyje, žmonės Žemaitkiemio dvare tiesiog kabėjo ant lubų – susidomėjimas buvo didžiulis. Biržuose buvo pilnutėlės pilies prieigos”, – prisiminė A. Krikščiūnaitė. Solistė žadėjo, kad Palangoje žiūrovų laukia dar įspūdingesnis reginys – kupinas romantikos, nutviekstas laužų šviesos.

Solistė padeda ir sau

Asta ir Gitana pasiūlė kultūros sostinei ir kitų renginių, kurie vyks net ant pastatų stogų, – tokį neįprastoms erdvėms skirtą ciklą jos pavadino „Vėjų rožė”. Pati Asta su Klaipėdos kameriniu orkestru Palangoje atliks originalią programą savo

M. Petrausko operoje „Birutė” A. Krikščiūnaitė dainuos pagrindinę heroję.

lrytas.lt

sumanytame „Klasikos balsų” cikle ir pradės „Cantus firmus” sakralinės muzikos festivalį „Ave Maria”.

Jei ne sava firma, kur kas rečiau Lietuvoje girdėtume šią išskirtinės vokalo kultūros, kūrybingą solistę. O operose gal niekada?

Per Kristupo vasaros festivalio atidarymą klausantis A. Krikščiūnaitės atliekamo Anos romanso iš Giacomo Puccini „Vilisių” (akompanavo Donato Katkaus diriguojamas Šv. Kristoforo kamerinis orkestras) buvo gaila, kad šio balso negirdime mūsų G. Puccini operų spektakliuose.

Šiuo metu Lietuvos nacionalinis operos ir baleto teatras stato Giuseppe Verdi operą „Ernani”, bet vėlgi – tarp jos herojės Elvyros vaidmenį kuriančių artistų A. Krikščiūnaitės nėra, o juk tai vienas ryškiausių solistės vaidmenų. Tiesa, kurtas Estijoje.

Estai nori bendrauti

Kaimyninėje šalyje A. Krikščiūnaitė garbinama. Iš Estijos ją nuolat pasiekia įdomūs pasiūlymai. Šią vasarą dirigento Andreso Mustoneno kvietimu Asta dainuos su slovenų kolektyvais G. Verdi „Requiem” Liublianos festivalyje.

Gitaristo Heiki Mätliko dėka solistė netrukus išgirsime nauju amplua Kristupo vasaros festivalyje. Šis estų muzikos korifėjus pasiūlė A. Krikščiūnaitę kartu parengti ispanų, brazilų ir meksikiečių kompozitorių dainų sopranui ir gitarai programą.

Opera sutelks Kauno menininkus

M. Petrausko „Birutės” premjera įvyko 1906 m. lapkričio 6 d. Vilniaus miesto salėje (dabar – Lietuvos nacionalinė filharmonija). Spektaklį su „Vilniaus kanklių” draugijos vaidintojais rengė G. Landsbergis-Žemkalnis, kompozitoriaus brolis K. Petrauskas, pats autorius mokė artistus ir chorą, rinko orkestrą. Netrukus M. Petrauskas „Birutę” pastatė ir Čikagoje, Bruklino, Bostone, Detroite. Tai buvo antroji opera (po G. Verdi „Traviatos”), kurios ėmėsi susikūrusi Lietuvos valstybės operos trupė.

Vilniuje buvo surengti „Birutės” pastatymo 50-mečio ir 70-mečio minėjimai. 2006 m. lapkričio 6-ąją operą Lietuvos nacionalinėje filharmonijoje atgaivino „Cantus firmus”. Ji buvo pakartota Pažaislio festivalyje ir prie Biržų pilies.

„Birutę” orkestravo kompozitorius T. Makačinas, nes operos partitūra neišliko – tik klavyras. Veikalą sudaro uvertiūra ir 12 muzikos numerių, kurie susipina su kalbamaisiais tekstais.

Liepos 6-osios „Birutėje” dainavo A. Krikščiūnaitė (Birutė), A. Rubežius ir G. Žalys (Birutės broliai), G. Prunskus (Sundšteinas), vaidinO F. Jakšys (Lizdeika), V. Anužis (Palangos tėvūnas), A. Kazanavičius (Kęstutis), R. Rimeikis (Krivis), kiti. Muzikavo Kauno simfoninis orkestras ir Kauno valstybinis choras. Operos dirigentas M. Pitrenas, režisierė B. Mar, cho-

KULTŪROS KRONIKA

Lietuvoje leidžiamas žurnalas „Veidas” rašo, kad dėl studentų sumažėjimo pastaraisiais metais nukentėjo Šiaulių, Lietuvos edukologijos ir Klaipėdos universitetai. Ypač stipriai nukentėjo Šiaulių universitetas, netekęs net 5,991 studento, daugiau nei pusės. Todėl nestebina kalbos, Šiaulių universiteto nebeliks, gal tik kolegija. Klaipėdos universitetas neteko trečdaliai - 3,063 studentų. Kauno technologijos universitetas neteko 5,532 studentų, Vilniaus Gedimino technikos - 3,810 studentų.

Kaune birželio 23-ąją paminėtas 1941 metų sukilimas. Prie sukilimo aukoms skirtą paminklo „Kryžius - medis” paminėtas prieš 72 metus Lietuvoje vykęs Birželio sukilimas. LR Seimo narys R. Kupčinskas, Kauno mero pavaduotojas S. Buškevičius, Lietuvos Sąjūdžio Kauno tarybos pirm. dr. R.Kaminskas ir kiti sąjūdiečiai pagerbė ginkluoto sukilimo dalyvius, kurių palaikai čia ilsėjosi ilgą laiką, atminimą, vėliau aplankiusieji Juozo Ambrazevičiaus-Brazaičio (1903-1974) 1941 m. Birželio sukilimo metu ėjusio Lietuvos laikinosios vyriausybės Ministro pirmininko pareigas, kapą Paminklinės Kristaus Prisikėlimo bažnyčios šventoriuje ir padėjo gėlių.

Gargžduose vyko tremties minėjimo renginiai: iš tremties vaikams atminti, kurio metu uždegtos žvakutės prie ažuolo Rinkos aikštėje ir parke prie kryžiaus „Tautos skausmui atminti”, šv. Mišios už generolo Jono Žemaičio - Vytauto šeimą, eitynės į kapines, kur pašventintas atnaujintas generolo tėvų kapas. Renginį organizavo Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Klaipėdos skyrius. Dalyvavo daug svečių iš Raseinių ir Palangos bei kitų vietovių. Klaipėdos meras Vaclovas Dačkauskas, pavaduotoja Rūta Cirtautaitė, LR Krašto apsaugos viceministras Antanas Valys, Nepriklausomybės akto signatarė Zita Šličytė, Gargždų seniūnas Saulius Bakšinskis ir dar daug kitų. Šiomet Gargždų miestas mini 700 metų jubiliejų.

Kalniškės mūšio minėjimas prasidėjo Lazdijuose, iš ten gausus būrys pėsčiųjų, dviratininkų, bėgikų įveikė 15 kilometrų nuo Lazdijų iki Kalniškės mūšio vietos. Kalniškės, kur prieš 68-erius metus vyko vienas didžiausių mūšių lietuvių rezistencijos istorijoje. Maždaug 120 partizanų kovėsi apsupti kelis kartus gausesnių NKVD kariuomenės 230-ojo pasienio pulko pajėgų ir išsiveržė iš apsupties. Partizanams vadovavo Jonas Lakūnas. Mūšio vietoje vyko iškilmingas minėjimas, kurio metu palaimintas naujas kryžius. Skaityti partizanų ir jų šeimų prisiminimai išspaudė ašaras ne vienam dalyviui. Skambant Lietuvos himnui iškelta Lietuvos trispalvė, iššautos salvės, pagerbiant žuvusius partizanus, Kalniškės mūšio Lazdijų rajono meras Artūras Margelis ir europarlamentarė Radvilė Morkūnaitė ragino neleisti istorijai nugrimzti į praeitį, saugoti kaip pavyzdį savo vaikams. Jiems pritarė ir Vaidas Šalasevičius, pažadėjęs, jog 2015 metais turėtų būti baigtas režisierių Matonių kuriamas filmas apie Kalniškės mūšį.

Nidoje - šių metų liepos 13-20 vasarotojai tradiciškai buvo laukiami XVII tarptautiniame T.Manno festivalyje, kuriame klasikinės muzikos programos, parodos ir intelektualiniai pokalbiai. Rašytojui prisiminti skirta liepos 16 d.

Liepos 13 d. Kulautuvoje vykusio bardų festivalio „Akacijų alėja” svečiai buvo kviečiami įsigyti laikraštį ir taip prisidėti prie sudegintų Kulautuvos ir Paštuvos bažnyčių atstatymo. Renginio organizatoriai ir bažnyčios bendruomenė nuoširdžiai dėkoja už aukojusiųjų kilnumą. „Laikraščio kaina nebuvo ribojama. Visa sumokėta suma atiteko sudegintų Kulautuvos ir Paštuvos bažnyčių atstatymo fondui. Be to, laikraštyje buvo skelbiami ir paramos sąskaitų numeriai, tad kilnūs žmonės galėjo (ir vis dar gali) pervesti norimą sumą”, – pasakojo festivalio prodiuseris Virgis Stakėnas. Anot jo, festivalis „Akacijų alėja” yra neabejingas skaudiems nūdienos įvykiams, o dainuojamosios poezijos žanras atveria ir suartina žmonių sielas, skatina kilniems darbams. Festivalyje buvo surinkta 4,277.55 Lt. Papildomai Kulautuvos bažnyčiai paaukota 400 Lt, Paštuvos bažnyčiai – 300 Lt. Iš viso renginio dieną surinkta 4,977.55 Lt. Iš šios sumos Kulautuvos bažnyčios statyboms atiteks 2,538.77 Lt, Paštuvos bažnyčios statyboms – 2,438.78 Lt.

Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės Valdovų rūmų muziejus veikia tik antra savaitė – oficialus jo atidarymas įvyko liepos 6-ąją, o nuo liepos 7-osios priimami lankytojai. Pirmąją atidarymo dieną muziejų aplankė apie 3.5 tūkst. žmonių. Šiuo metu Valdovų rūmų muziejuje galima apžiūrėti dvi nuolatinės ekspozicijas, atspindinčias istorinės rezidencijos funkcijas. Rusijos imperijos administracijos iniciatyva buvusių Lietuvos didžiųjų kunigaikščių mūrai buvo

Asta Andrikonytė, lrytas.lt

nugriauti 1799-1801 metais.

Prie paminklo prisimenant tremtinius Šilalėje.

Autoriaus nuotr.

PAMINĖJO SKAUDŽIĄ DATĄ

Birželio 14-osios sekma-dienį Šilalės Šv. Pranciškaus Asyžiečio bažnyčioje Sumos metu buvo meldžiamasi, pami-nint Gedulo ir vilties dieną, kai ankstų birželio 14-osios rytą prasidėjo lietuvių tautos tra-gedija - žmonių tremtis į ato-čiausius ir šalčiausius Rusijos kraštus. Paminėti šią tragišką, kupiną kančių ir mirčių datą į šv. Mišias susirinko nemažai šilališkių. Pamaldose dalyvavo Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos (LPKTS) Šilalės skyriaus nariai ir pasi-keisdami budėjo Garbės sargy-boje prie pagarbiai bažnyčioje išstatytų vėliavų. Dalyvavo Šilalės rajono savivaldybės meras Jonas Gudauskas. Šv. Mišias aukojo Šilalės klebonas dekanas kan. dr. Algis Genutis, dalyvaujant gausiam būriui adorančių, kurias paruošė il-

gametė bažnyčios darbuotoja Irena Judeikienė. Būrelis jau-nuolių atliko ministrantų par-eigas. Darniai giedojo Šilalės bažnyčios choras, vadovau-jamas Antano Kazlausko. Dekanas kan. dr. A. Genutis homilijoje išreiškė mintį, jog ši baisi praeitis daugiau nebe-pasikartos. Belieka tik melstis ir, kaip tautai, būti vieningiems ir budriems.

Po šv. Mišių visi kartu rimti ir susikaupę pasuko į netoli bažnyčios esančias Šilalės parapijos kapines. Čia prie didingo paminklo ne-grįžusiems iš tremties, buvo uždegtos žvakutės, padėtos gelės, trumpais pasisaky-mais buvo išlietas skausmas dėl jų netekties. Kalbėjo vi-siems gerai žinoma politi-nė kalinė, tremtinė, prelato Antano Rubšio sesuo, poe-

tė Teresė Rubšytė-Uksienė, kiti buvę tremtiniai, LPKTS Šilalės skyriaus vadovai bei nariai. Vienas iš jų - Antanas Rašinskas - apžvelgė negrįžu-sių iš tremties statistiką. Meras Jonas Gudauskas ir klebonas kan. dr. A. Genutis išreiškė gilią užuojautą negrįžusiems iš tremties, tikėdamiesi, jog tai nepasikartos, jeigu mes branginsime ir mylėsime savo gimtąjį kraštą - Lietuvą.

Po visų pasisakymų gedu-lingas giesmes ir graudžias lyrines tremtinių dainas at-liko Šilalės kultūros centro moterų ansamblis „Sidabrinė gija“, vadovaujamas Natalijos Taurinskienės. Režisierė ir skaitovė Loreta Bartkutė paskaitė naujausią poetės T. Uksienės sukurta eilėraščių apie tremtį ir laisvą Lietuvą.

Pranciškus Žukauskas, Šilalė, Lietuva

EUREKA!

Juozapas Palionis

Pensijos mažos, mokes-čiai dideli, vaistai ir maistas brangūs, sąnariai braška nuo druskų, pavasaris pavėlavo, vasara ilgai nesirodė, infliacija auga, kažkokio ten euro Europa Lietuvai įsivesti neduoda, net ledų paskanauti veltui nebe-gausi, nes Uspaskichą nuteisė. Nors žemėn lįšk. Vien neviltis. Dar sieninio kalendoriaus lape-lyje perskaičiau, kad yra tokia liga depresija, o jos jaunesnioji sesuo esanti vienvė. Iškart suvokiau, kad neviltis, depresija ir vienvė manyje įsikūnijo ir jau gerokai sveikatą pagraužė.

Važiavau pas pagarsėjusią žiniuonę, kuri, tepaklaususi, ar man išsprūsta ašara žiūrint Golkontaitės ir Mildažytės televizijos laidas, ir, gavusi tei-giamą atsakymą, nustatė, kad be paminėtų ligų aš dar esąs iš pri-gimties pesimistas. Paaiškino, kad pesimistai yra tie, kurie nuolat verkšlėna, kuriems gyve-nimas – ašarų pakalnė, pridūrė, kad dabar visa Lietuva verkš-lėnanti, o ašaros dažniausiai esą netikros, nes minėta liga esą užsikrėtę. Patarė atsiriboti

nuo pesimistų, bendrauti tik su optimistais, nebežiūrėti televi-zoriaus, nebeklausti radijo, ne-beskaityti laikraščių, neklausti politikų pažadų, už pažadukus nebebalsuoti.

Grįždamas iš žiniuonės pa-tyriau, kad visi autobuso kelei-viai – pesimistai, nes kalbėjo apie menkas pensijas ir mažas pieno supirkimo kainas, apie di-delius mokesčius ir brangų ben-ziną, apie karvių kempinligę, paukščių gripą ir iš Baltarusijos atkeliaujantį kiaulių marą.

Parvažiavęs negalėjau užmigti, nusiraminiui vis ieškojau tarp pažįstamų opti-mistų, tačiau, pagal patirtus požymius, jie visi buvo užsi-krėtę nelemtomis ligomis, kiti per jas iš šios ašarų pakalnės buvo pasitraukę į amžinybę. Tik paryčiui prisiminiau neto-limą kaimyną siuvėją Lauryną, kuris siūdamas niūniuodavo, švilpaudavo ir retsykais links-mai sušukdavo: „Ech, gyve-nimėli, kada tu pablogėsi?! Vis dar gerai, vis dar gerai!” Jei kas jam apie kokią bėdą prasitardavo, jis tuoj atšauda-vo: „Kad tik bėdų būtų”, rodą visuomet surasime!” O jau pašnekėt Laurynas mėgo, nes

gerai išlavintą ir blogai pririštą liežuvį turėjo.

Taigi, nakčia aptikęs opti-mistą, rytą pas jį ir nupėdinau. Radau siuvėją iš nostalgijos „geriems laikams” siuvamą mašiną glostantį, nes dabar dau-gelis už kelis litus patvorinėse parduotuvėse drabužius perka ar iš užsienių kaip labdarą ne-mokamai gauna, todėl siuvėjas darbo nebeturi, o laiko turi į valias.

- Sveikas, Lurynai!
- Sveikas kaip sukirmijęs ridikas, - linksmai atsiliepė siuvėjas.
- Šalnos šianakt būta, net žolė „apsvilusi”, - pasiguodžiau.
- Bus dar ne tokių! Girdėjau nuo Maskvos rimtesnis šaltis ateina, šimtasiūles priseis iš palėpės traukti.
- Sausra, - sakau, - užsitęsė, karvei ganiavos nebus.
- Ne naujiena! Šventas Raštas mini iš eilės septynerius sausros metus; išgyveno gyvu-liai, išgyveno žmonės.
- Pasiutligę po Lietuvą lapės ir usūriniai šunys nešioja.
- Ir be lapių pasiutėlių dabar Lietuvoje pilna, - nuramino Laurynas.
- Kraujasiurbiai mašalai jau

KUN. DR. STEPONO MATULIO, MIC MIRTIES METINĖS ANGLIJOJE

Birželio 30 dieną Nottinghamo šv. Barnabo katedroje paminėtos dešimto-sios kun. dr. Stepono Matulio, MIC, mirties metinės, prisi-minti iš Peterborough, vietos ir apylinkių lietuviai, Anglijos universitetų lietuviai dėstytojai ir studentai, lietuviai gydy-tojai.

Iškilmingas šv. Mišias už kun. Stepono Matulio sielą aukojo Londono lietuvių kle-bonas Petras Tverijonas, kate-dros kunigas Marcus. Katedros choras giedojo lotyniškas giesmes. Savo pamoksle kun. Marcus pabrėžė Šv. Petro atsivertimo svarbą Katalikų Bažnyčios sukūrimui, dva-siškumo reikšmę vienybei, tikėjimui ir vilčiai.

Vėliau lietuviai ir Kolumbo riteriai vyko į Wilford Hill kapinių lietuvišką kampelį, kur palaidotas kun. dr. Steponas Matulis, MIC. Prie kapo žodį tarė kun. Petras Tverijonas ir Didžiosios Britanijos Lietuvių katalikų bendrijos pirmininkas Steponas Vaitkevičius. Kun. Petras Tverijonas džiaugėsi, kad gražioje lietuvių kapinėse prie kun. S.Matulio kapo jau dešimtą kartą iš eilės susirin-ko ne tik senieji lietuviai, bet ir gražus lietuviško jaunimo būrelis. Steponas Vaitkevičius pabrėžė, kad trūksta visuo-menėje artimo ir vienas kito

meilės, tautinio susipratimo, kurį savo darbu ir veikla skie-pijo kun. dr. Steponas Matulis, MIC.

Sugrįžę į Lietuvių katalikų centrą susirinkusieji išklau-sė Didžiosios Britanijos Lietuvių katalikų bendrijos pirmininko Stepono Vaitkevičiaus pasa-kojimo apie kun. dr. S.Matulį, MIC.

Nuoširdžiai dėkojame kun. Petrui Tverijonui už jo nuolati-nį rūpestį Jungtinės Karalystės lietuvių sielovada, pastoracinį darbą Lietuvių katalikų centre Notingeme ir vidurio Anglijoje – jau 10 metų. Dėkojame ir Peterborough Kolumbo rite-rių grupei, o ypač Steponui Vaitkevičiui, Didžiosios Britanijos lietuvių katalikų bendrijos pirmininkui ir, ži-noma, šauniosioms Notingeno šeimininkėms. Taip pat dėko-jame Lietuvos Marijonų vado-vui kun. dr. Vytautui Briuliui, MIC ir kun. Vaclovui Aliuliui, MIC, kurie rūpinasi Lietuvių katalikų centro – Židinio są-ryšiu su Marijonų vienuolija. Džiaugiamės, kad Lietuvių katalikų centras pritraukia jaunimą, universitetų studen-tus, dėstytojus, lietuvius gy-dytojus, dirbančius Anglijoje, vyksta susitikimai, paskaitos.

Dr. Darius Furmonavičius, Dž. Britanijos Lietuvių katalikų bendrijos sekretorius

Lietuvių būrelis prie kun. dr Stepono Matulio, MIC, kapo.

vėl atsigaua, o valdžia nuo-dams pinigų neturi.

- Nebūk žiaurus, kaimyne, tegul tie skrajūnėliai gyvena, juk medikai specialiai siurbėles veisia, kad surūdijusį kraują iš kūno numelioruotų.
- Atsistatydinta Ūkio minis-trė Vėsaitė, neliko vilties ūkiui atsigausti, iš kur pajamų valstybė gaus, kas bus su pensijomis?
- Su pensijomis bus gerai, o be pensijų žmonės taip pat gyvena: pažiūrėk kiemuose atliekų konteineriai kiek bedar-bių išlaiko.
- Taigi bedarbystė tebėra žmonių rykštė.
- Nedarbas nuolat mažėja, nes bedarbiai išsivaikšto po užsienius arba iš nuobodulio imasi darbo.
- Visus mano pesimistiškus

pastebėjimus Laurynas savo triuškinančiu optimizmu atrė-mė, todėl ryžausi trenkti pasku-tinį, pesimistiškiausią:

- Jau taip viskas bloga Lietuvoje, taip bloga, kad blogiau būti nebegali!

Čia Laurynas mane pervėrė paniekinamu žvilgsniu ir, opti-mistiškai švytėdamas, sušuko:

- Gali, gali! Bus, bus! Eureka! Šūksnis kaip žaibas nušvietė mano sąmonę ir pasą-monę, iš ten negrįžtamai dingo depresija, pesimizmas, neviltis, vienvė.

Gera turėti kaimyną opti-mistą. Dabar dažnai susitin-kame, dalinamės pramonės, žemės ūkio, energetikos pasie-kimais, drauge rytais per radiją klausomės tik Butkevičiaus optimistinių kalbų.

MIRĖ KUN. KĘSTUTIS A.TRIMAKAS

Penktadienį mirė sielovadininkas, psichologas, užsienio lietuvių spaudos redaktorius kun. Kęstutis Antanas Trimakas. Velioniui buvo 83 metai.

K.A.Trimakas gimė 1930-ųjų vasario 21 dieną Kaune. Čia baigė pradžios mokyklą, vėliau mokėsi Miuncheno lietuvių gimnazijoje Vokietijoje, kurią baigė 1948 metais. 1949-aisias atvykęs į JAV įstojo į jėzuitų ordiną. Weston kolegijoje baigė filosofijos ir teologijos mokslus, Bostono kolegijoje įgijo humanitarinių mokslų magistro laipsnį. 1960 metais buvo įšventintas kunigu. 1969–1972 metais Čikagos Lojolos universitete studijavo psichologiją, apgynė daktaro disertaciją, kaip klinikinis psichologas dirbo ligoninėse, taip pat atliko pastoracinį darbą.

Kun. K.A.Trimakas redagavo įvairius JAV lietuvių žurnalus: nuo 1960 metų buvo žurnalo „Laiškai lietuviams“ viceredaktorius, 1962–1969 metais – vyriausiasis redaktorius, 1975–1983 metais –

Kun. dr. Kęstutis A. Trimakas

žurnalo „Ateitis“ vyriausiasis redaktorius, 1980–1991 metais – vienas žurnalo „Aidai“ redaktorių. Nuo 1977 metų bendradarbiavo su Lituanistikos institutu, aktyviai dalyvavo lietuvių diasporos kultūriniame bei sielovadininiame darbe.

Gyvendamas JAV, kun. K.A.Trimakas išleido 17 knygų, tarp jų 6 recenzuotas monografijas psichologijos ir teologijos tematika. Įvairių šalių mokslo leidiniuose jis

paskelbė apie 100 straipsnių.

Grižęs į Lietuvą dalyvavo atkuriant Vytauto Didžiojo universitetą (VDU), 17 metų dėstė jame ir kituose Lietuvos universitetuose, dvi kadencijas ėjo VDU Senato nario pareigas.

2010 metais kun. prof. dr. K.A.Trimakui už ypatingus nuopelnus atkuriant ir stiprinant VDU ir garsinant Lietuvos vardą JAV įteiktos VDU garbės daktaro regalias.

Plechavičiaus armijos, nei kovai prie Sedos, nepasitraukė į vakarus, bet ramiai pasiliko Lietuvoje, tęsė mokslus, turėjo atsakingas pareigas ir lipo karjeros laiptais, Įdomu, ar ne? – sakė šeiminkė.

Pora šv. Kazimiero parapijos Brocktone su skaudančia širdimi kalbėjo, kaip jie pergyvena šv. Kazimiero parapijos sunaikinimą, kurį įvykdė vyskupas O’Malley lietuvių prakaitu ir kruvinomis rankomis pastatytą bažnyčią pardavė Afrikos juodiesiems, kur dabar jie renkasi, kelia triukšmą, būgnais daužo taip, kad lietuvių suaukoti šeimos atminimui spalvoti langai dreba. Didžiulę modernią kleboniją 18 kambarių, automobiliams garažai, parduoti biznieriui, kuris nuomoja atskirus kambarius. Parapijinė lietuvių mokykla ir koplyčia jau parduotos. Lietuviai praradę savo tikėjimo ir tautinį židinį labai nuliūdę dauguma išsikėlė tolyn, kad nereikėtų kasdien matyti bažnyčios. Tas uždarymas buvo labai skaudus visiems lietuviams, net ir svetimtaučiams. Jauna porelė nesenai iš Lietuvos atvykusi nustebo mūsų aplaidumu: „kodėl jūs nesukilote ir negynėte savo bažnyčios kaip Kražių bažnyčią gynė lietuviai?“ Vienas atsakė buvome palūžę, o aplink bažnyčią paskutinių pamaldų metu buvo daug policijos, nes tikėjosi neramumų, bet senieji ateiviai palūžę fiziniai ir dvasiniai jau nebestiprūs, nenorėjo senatvėje būti sumuštiems ir bijojo kalėjimo. Vieni perėjo į liuteronų tikėjimą, kiti į protestantų, kiti

„DIRVAI” AUKOJO

D.Januta, Oakland, CA.....	152	R.Somkaite, S.Orange, NJ.....	23
R.Bužėnas, Henderson, NV ..	128	R.Balys, Lyndhurst, OH.....	20
A.Clottay, Seattle, WA.....	100	D.Armonas, Mentor, OH.....	20
S.Matas, Independence, OH..	100	D.Jurgutienė, W.Bloomfield, MI.....	20
A.Markevičius, Santa Monica, CA.....	80	K.Keblys, Baton Rouge, LA	20
N.Bražėnas, Sparkill, NY	78	V.Koklys, Cave Creek, AZ.....	20
G.Kenter, Danbury, CT	78	V.Lembertas, Santa Monica, CA.....	20
A.Tumas, Sun Valley, CA.....	78	A.Valavičius, Chicago, IL	20
J.Raibys, Ventura, CA.....	78	I.Černius, Glendale, CA	18
D.Geldienė, Whitmore Lk., MI. 63		G.Karsokienė, Clev., OH.....	18
A.Žemaitaitis, Santa Monica, CA.....	58	A.Kvečas, Sunny Hills, FL.....	18
G.Stankūnienė, Cos Cob, CT ..	53	M.Puškorius, Clev., OH	15
J.Capas, Advance, NC	52	L.Senutienė, Brockton, MA	15
G.Pauliukonis, Greenwich, CT	52	A.Andrašiusnas, Chesterland, OH	13
O.Sadeika, Farmington Hills, MI.....	52	R.Guzulaitis, Indianapolis, IN. 13	
Kun.J.Bacevice, Cleveland, OH	50	L.Jurkūnas, St.Pete. Bch., FL..	13
K.Cernis, W.Bloomfield, MI ...	50	A.Balas, Richmond Hts., OH..	12
B.,Taoras, Findlay, OH.....	50	I.Machiulaitis, Sunny Hills, FL.....	13
S.Lee, Seminole, FL	45	D.Čipkus, Willoughby, OH.....	10
M.Mikonis, Richmond Hts., OH.....	45	A.Giedraitienė, Willowick, OH. 10	
J.Smulskis, Lima, OH	45	A.Pintsch, W.Milford, NJ.....	10
V.Žiedonis, Willoughby H., OH	45	J.Šulaitis, St.Petersburg, FL	10
J.Veblaitis, Union, NJ	42	V.Zdanys, W.Hartford, CT	10
L.Hoffman, Oak Lawn, IL.....	40	E.Remeža, Manhasset, NY.....	8
D.Gatautis, Clev. Hts., OH.....	37	R.Valaitis, Brecksville, OH.....	8
V.Staskauskas, Los Angeles, CA.....	35	D.Izbickis, Cotuit, MA	5
R.Žiedonis, Highland Hts., OH. 33		V.Miškinis, Cleveland, OH	5
L.Aželis, University Hts., OH. 32		J.Simonis, Santa Barbara, CA...5	
R.Bitėnas, Bronsville, NY.....	30	R.Kriaučiūnas, Lansing, MI.....	3
V.Momkus, Chicago, IL	30	R.Kubilius, Evanston, IL.....	3
P.Paulauskas, Chicago, IL	30	A.Raugalienė, Middlebury, CT. 3	
K.Bruožis, Cleveland, OH	28	R.Rudaitis, Lemont, IL.....	3
L.Čipkus-Dubray, Portage, MI	28	D.Sodeika, Torrance, CA.....	3
I.Dirda, Oak Lawn, IL.....	28	J.Benedict, Mt. Prospect, IL.....	2
V.Gilys, Sun City, CA.....	28	A.Bivainis, Rochester, MN	2
B.Pautienis, Richmond Hts., OH.....	28	I.Jansonas, Osterville, MA	2
J.Petkaitis, W.Hartford, CT	28	R.Kronas, Willowbrook, IL.....	2
A.Stempuzienė, Cleveland, OH	28	A.Pažuoelis, Chicago, IL	2
K.Tautvydas, Greenbank, WA. 28		R.Penčyla, Palos Hts., IL.....	2
V.Juodvalkis, Los Angeles, CA. 25		S.Petravičius, Rancho Palos Verdi, CA.....	2
E.Sluder, Centenial, CO	25	L.Pollock, Solon, OH	2
E.Steponis, Seven Hills, OH ...	25	A.Prapuolenis, Putnam, CT.....	2
M.Marchertas, Culver, IN	23	A.Staškus, Rocky River, OH.....	2
		G.Taoras, Dover, NH.....	2

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

bažnyčios visai nebelanko, nes negali pernešti skirtingų nuo lietuvių kunigų kalba ir mostais, sekmadeniais pasimeldžia namuose. Kad Dievas visur yra, juos girdi ir supranta jų skausmą ir žiaurią panieką. *(Bažnyčios uždaromos, nes tikintieji jų neįsilaiko. Red.)*

1941 metų sukilimas buvo įvairiai vertinamas, nes tai padėjo vokiečiams, tas labai pykdė lenkus, anglus, prancūzus ir amerikonus, o Lietuvai yra tai garbingas mostas, parodyti visiems, kad Lietuva dar nepalaužta, dar gyva. Bet pasauliui nedavė įtakos gelbėti Lietuvą nuo bet kokių okupantų. Moraliai tai buvo gražus mostas, bet ar buvo verta paaukoti keletą tūkstančių sukilėlių gyvybes, gal būtų vėrciau buvę kovoti su plunksna rankose, o ne kardu, nes plunksna galingesnė. Būtų

labai vertinga, kad Lietuvos istorikai ir politinių mokslų žinovai ištirtų šį klausimą, nes panikoje bėgdami rusai be gailesčio žudė Lietuvos gyventojus, o kiek tūkstančių nekaltų žuvo, ar žinome. Brazauskui, Maskvos patikėtiniui, komunistų partijos pirmam sekretoriui, Valdovų rūmuose vietos nėra, vien už tai, kad Lietuvos vėliavą, dėl kurios daug kovota ir žuvo, tas komunistas pavadino „kabančių skuduru“ ir verkšleno, kai okupantai rusai kraustėsi iš Lietuvos. KP sekretorius verkšleno: „kas apsaugos mus nuo priešų, rusai likite Lietuvoje apsaugoti mus“. Tokie įžeidžiantys žodžiai prieš tautą negali būti užmiršti, todėl partijos sekretoriui Valdovų rūmuose vietos nėra.

*Algis Virvytis,
Boston, MA*

PASTABOS IR NUOMONĖS

IR VĖL... IR VĖL... IR VĖL...

Ir vėl, kaip jau daugelį metų, taip ir ši kartą liepos 6 d. susirinkome pas gerus bičiulius pasidalyti naujienomis, įspūdžiais ir skausmais.

Amerikos nepriklausomybės dieną visokio plauko, visokių tautybių, įvairių spalvų žmonės rinkosi į aikštes prie iškilmių vietų, net ištisos šeimos nešančios vaikus rankose, ar ant pečių, visi po mažą Amerikos vėliavėlę klausėsi prakalbų, muzikos ir giedojo Amerikos himną. Nebuvo priešų kurie persekiotų, nesimatė Zuroffo, nesimatė Kaco, kaip kad Lietuvoje su vanago akimi jie stebėjo ir nekantriai laukė lietuvių, kad Zuroffui ir Kacui nepatiktų. Lietuvos patriotai įvairiausiais būdais niekinami, patriotinės eisenos trukdomos, bulvarų muzika, balaganais ir provokuojančiais policininkais ir policijos raiteliais. Lietuvos jaunieji patriotai tvirtai atlaikė erzimus. Juos mes visi turėtume pagerbti. Vienas iš mūsų kalbėjosi su savo giminaičiu Vilniaus policininku, policininko klausė, kaip jam atrodė tas visos eisenos trukdymas ir provokacijos, policininkas atrėžė: „tai tie pankos, jauni lig skustagalviai ir mes tik laukėme, kad tik bent vienas iš jų pasikarščiuotų“. Skaudu girdint policininkų žodžius.

Šeiminkė ant stalo jau turėjo „Dirvą“ liepos 2 dienos nr., paskaitė Irenos Tumavičiūtės rašinį „Vilniuje pagerbtos sukilėlių...“, kur ji sklandžiai aprašė sukilėlio K.G. Ruzgio kalbą:

„kaip sovietinio okupanto iškankinta tauta morališkai nepalūžo, kaip sukilėliai nuplovė gėdą, kai 1940 m. birželio mėn. Lietuva ginklu nepasipriešino okupantams“ ...jis pažymėjo, kad pasaulis atkreipė dėmesį į Lietuvos problemą. Toks Ruzgio pasisakymas mus labai sukrėtė, nes subrendęs žmogus, nors truputį žinodamas Lietuvos istoriją nuo 1939 m. nebūtų taip kalbėjęs, nes suprastų, kad bet koks fizinis ar simbolinis pasipriešinimas sovietams būtų labai malonu žudyti visus lietuvius, nes Lietuvoje jau buvo 20,000 tūkstančių gerai ginkluotų rusų, 1940 m. prie sienos buvo 150,000 tūkstančių rusų kariuomenės. Jei to Ruzgys nežino, apie pasipriešinimą turėjo nutylėti, o kadangi jis save aukštai iškėlęs ir toliau kelia, **niekindamas pirmos nepriklausomybės prezidentą**, mums priminė kaip bolševikai okupavę Lietuvą su šimtais išdavikų sutikusius okupantus su raudonomis gėlėmis ir komunistinėmis dainomis, skubėjo į mokyklas ir įstaigas nuplėšti nuo sienų kryžius, Lietuvos prezidento ir vadų portretus, ir skubomis nupaišyti didelius paveikslus, žeminančius visų gerų lietuvių, gerbiamą prezidentą A.Smetoną brandantį per upelį paraitytomis kelnėmis, labai panašų į Ruzgio žodžius. Tas Ruzgio pasisakymas prilygsta okupanto propagandai, ir su tuo mes visi sutikome.

Toliau šeiminkė sakė, Ruzgys neprisidėjo prie

Tomas Kuzmickas.

A.Pliadžio nuotr. (LTOK)

OLIMPINIAME FESTIVALYJE LIETUVIAI IŠKOVOJO AUKSĄ IR BRONŽĄ

Tuščiomis iš Utrechte (Olandija) liepos 19 d. besibaigiančio Europos jaunimo olimpinio festivalio rizikavusi grįžti Lietuvos delegacija neliko be apdovanojimų. Medalį iškovojo gimnastas **Tomas Kuzmickas**.

Septyniolikmetis Kauno S. Dariaus ir S. Girėno mokyklos auklėtinis „Galgenwaard” salėje surinko 14.15 balo laisvuose pratimuose. Ant garbės pakylas aidint plojimams lietuvius užlipo laikydamas trispalvę, o jau gavęs medalį ja apsigaubė pečius.

„Mums tikrai pasisėkė, čia juk gimnastika - čia reikalinga sėkmė. Nors neturime profesionalaus kilimo treniruotėms, o Tomas buvo prieš varžybas susilaužęs ranką ir koją, pasiekėme nuostabų rezultatą. Pavyko puikiai pasiruošti ir reabilituotis”, - santūriai po varžybų kalbėjo treneris Vladislovas Bogomolovas.

Tiek pat taškų, kiek ir Tomas, pelnė antrą vietą užė-

męs britas Brinn Bevan. Tačiau pagal taisykles Tomas liko trečias. Pirmą vietą iškovojo rusas Valentinas Starikovas, nuo lietuvio atsiplėšęs vos 0,1 balo.

„Jis su britu surinko vienodą kiekį taškų. Tokiu atveju teisėjai atkreipia dėmesį į pratimų atlikimo švarumą, klaidas ir sulygina dviejų sportininkų pasirodymus. Tomas padarė šiek tiek klaidų nusileisdamas, todėl mums atiteko trečia vieta. Aišku, galėjome ir geriau, bet ir taip smagu”, - sakė kaulniečio treneris.

Pats medalininkas po sėkmingo finalo buvo gan kuklus, tačiau išsikėlė labai ambicingą tikslą, kuriam pasiekti, aišku, reikės laiko ir pastangų.

„Dabar tikslas - olimpinės žaidynės. Man jau septyniolika, o nuo pilnametystės gimnastai pradeda varžytis suaugusiųjų grupėje”, - lūkestį atskleidė bronzos laimėtojas.

Be to, Tomas tvirtino, kad namiškiams padarys staigme-

ną ir iš karto neskambins. Šypsodamasis jis sakė, kad medalio tikėjosi, nes laisvieji pratimai yra jo „arkliukas”.

T. Kuzmicko šeima - labai sportiška. „Turiu du brolius ir seserį. Vienas brolis vyresnis, o kitas jaunesnis už mane ir abu pluša gimnastikos salėse. Sesė sportuoja lengvąją atletiką”, - atskleidė Europos jaunimo olimpinio festivalio medalininkas.

Europos jaunimo olimpiname festivalyje visi varžovai 800 m distancijoje liko už Lietuvos bėgiko **Benedikto Mickaus** nugaros.

Liepos 18 d., vakarinio susirinkimo metu, Lietuvos lengvosios atletikos komandos treneriai kvietė kitus prisijungti ir kartu palaikyti 800 m bėgimo atstovą Benediktą Mickų. „Ateikit, visi išsiri-kiuokit ir palaikykite Beną. Jis labai mėgsta palaikymą, bet tik antrame rate”, - ragino treneris Mindaugas Krakys.

www.sportas.info

L. GRIGELIS VILNIUJE KOVOS DĖL PREZIDENTO TAURĖS

21-erių metų Laurynas Grigelis (ATP-493) grįžta ten, kur iškovojo pirmąjį ATP tašką savo karjeroje - antra Lietuvos teniso raketė patvirtino, kad dalyvaus liepos 29 d. Vilniuje prasidedančiame Tarptautinės teniso federacijos (ITF) „Futures” F1 serijos turnyre Prezidento taurei laimėti.

Turnyro vadovas Liutauras Radzevičius pakvietė L. Grigelį atvykti į Vilnių po to, kai tapo aišku, kad jis šiemet neturės galimybių prasibrauti į prestižinio „US Open” turnyro kvalifikaciją.

Ketvirta turnyro raketė L. Grigelis sieks nutraukti Lietuvos tenisininkų nesėkmių seriją Prezidento taurėje - lietuviai titulo nėra laimėję nuo 2000 metų, kai Rolandas Muraška finale 6:1, 6:4 įveikė slovėną Marko Tkalec.

Turnyro kvalifikacijoje (liepos 27-28 d.) žais dau-

giau kaip 10 Lietuvos jaunųjų tenisininkų, tarp jų - Lukas Mugevičius, Julius Tverijonas, Kasparas Žemaitėlis ir kiti.

Dėl Prezidento taurės turės kovoti ir 29-erių metų Gvidas Sabeckis (ATP-1510) - tapęs 2013 m. Lietuvos teniso čempionu jis įgijo teisę žaisti pagrindinėse varžybose.

Paskutinius dvejus metus čempionu tapo Čilės tenisininkas Hans Podlipnik-Castillo (dabartinis ATP vertinimas - 271). Jis titulą gins ir šiais metais bei bus pirma turnyro raketė.

Turnyro, kuris liepos 29-rugpjūčio 3 d. vyks Sereikiškių parko aikštyne, nugalėtojui atiteks 18-a ATP vertinimo taškų ir piniginė premija.

Prezidento taurės turnyro istorija

Pirmas tarptautinis teniso turnyras Prezidento taurei

L. KLEIZA GALI DERĖTIS SU BET KURIA KOMANDA

Toronto „Raptors” ekipai pasinaudojus amnestijos taisykle ir atleidus 28-erių lietuvių Liną Kleizą šis tapo laisvuju agentu - per 48 valandas nuo Toronto komandos priimto sprendimo L. Kleizą galėjo pasikviesti bet kuris NBA klubas, tačiau per šį laiką norinčių įsigyti lietuvių neatsirado, rašo portalas basketnews.lt.

„Raptors” klubas Kleizai turės sumokėti visą 4.6 milijono JAV dolerių siekiantį atlyginimą už 2013-2014 m. sezoną. Tuo metu pats krepšininkas jau dabar gali laisvai derėtis tiek su NBA klubais, tiek su Europos komandomis.

2010 m. su „Raptors” klubu ketverių metų 18.8 mln. JAV dolerių vertės sutartį pasirašęs L. Kleiza per paskutinius tris sezonus iš viso sužaidė tik 108-erias rungtynes

Praėjusiais metais krepšininkas per susitikimą vidutiniškai rinkdavo po 7.4 taško, atkovodavo po 2.6 atšokusio kamuolio, o krepšį atakavo 33 proc. taiklumu.

L. Kleiza - ne vienintelis NBA žaidėjas, kuriam šį tarpsezonį buvo pritaikyta amnestijos taisyklė: toks pats likimas ištiko ir Milwaukee „Bucks” puolėją Drew Gooden, Los Angeles „Lakers” gynybos specialistą Mett World Peace, Majamio „Heat” snaiperį Mike Miller ir Charlotte „Bobcats” aukštaūgį Tyrus Thomas.

Pats L. Kleiza šiuo metu su Lietuvos rinktine Palangoje ruošiasi Europos čempionatui ir teigia, kad jo ateitis - neaiški. Pasak spaudos, lietuvių savo gretose norėtų matyti Rusijos pasididžiavimas Maskvos CSKA, be to susidomėjimą puolėjo reiškia ir Eurolygoje rungtyniausianti Turkijos čempionė Stambulo „Galatasaray”.

Į NBA lygą L. Kleiza pateko 2005 metais, kai jį naujokų biržoje 27-tu numeriu pasirinko Denver „Nuggets” klubas.

2008 metais L. Kleiza rungtynėse su Jutos „Jazz” ekipa (120:109) pelnė net 41 tašką.

„Dirvos” redakcija praneša, kad visada laukia skaitytojų laiškų, tačiau jie turi būti pasirašyti vardu ir pavarde, bet ne inicialais, pažymint ir savo gyvenamąją vietą.

PRENUMERUOKITE *DIRVĄ*

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter

OPEN
Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm 866 E. 200th St.
Sat.: 8 am to 4 pm Cleveland, OH 44119

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuootojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095
Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
Teikianti jaukią atmosferą liudėsio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.